Mr.J.Rugienius
12230 Washburn St.,
Detroit,Mich. 48204
U.S.A.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

LKA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Le plus gros et le plus vieux journal Lithuanien au Canada.

The oldest and biggest Lithuanian newspaper in Canada.

Seniausias tautines demokratines minties savaitrastis Kanadoje.

NR. 37/961/ RUGSĖJIS - SEPTEMBRE - SEPTEMBER 29 DIENA, MONTREAL * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

PAUL ON PENITENTIAL MARCH
Unprecedented admission of humility.

IN TORONTO
. . . but is this trip really necessary?

MAINSTREETING IN QUEBEC
More avuncular than Messianic.

Prieš pradedant paskutinę Katalikų bažnyčios suvažiavimo sesiją Popiežius Paulius VI taip jai pasiruošia, numatydamas istorinę jos reikšmę.

Didieji Kanados partiniai lyderiai Pearsonas /kairėje/ ir opozicijos vadas, J.Diefenbakeris, atkakliai kovoja siekdami laimėti rinkimus, bet ir kitų srovių lyderiai taip pat tikisi laimėjimų.

SVARBUS ISTORINIS SPRENDIMAS: TIKĖJIMO LAISVĖ

Vatikano suvažiavimas sprendimą padarė 1,997 balsais prieš 224.

Vatikano suvažiavimas daug laiko paskyrė debatams apie tikėjimo laisvę. Pradžioje buvo manoma, kad pažangieji vyskupai, kurie šį klausimą iškėlė, nesurinks balsų daugumos. Tačiau diskusijų eigoje klausimas išryškėjo visapusiškai ir kai teko balsuoti, absoliutinė vyskupų dauguma pasisakė už tikėjimo laisvę.

Tačiau prie to prieita gana dramatišku būdu. Italijos Kūrijos nariai ir Ispanijos vyskupai pasisakė prieš tikėjimo laisvę, o už laisvę aiškiai pasisakė New Yorko Spellman, Bostono Cushing, Londono Heenan ir daugumos Europos valstybių kardinolai. Ypač stipriai ir aiškiai pasisakė Heenan. Jis teigė, kad bažnyčia turi aiškiai pasisakyti už tikėjimo laisvę. Tikėjimas yra žmogaus sąžinės reikalas, kurio negalima prievarta primesti. Valstybės pareiga apsaugoti tikėjimo laisvę, nuo religijos. Netinka Katalikų bažnyčiai būti dviveidiškai: kur jos žmonių mažuma, ten kalbama apie tikėjimo laisvę, o kur katalikai daugumoje, ten kitatikiai persekiojami. Reaguodamas į tai Kūrijos kard. Ottaviani pareiškė, kad tikėjimo laisvės deklaracija negali būti susirinkimo priimta. Susirinkimas turi pasitenkinti tiktai tolerancija kitoms tikybos tolerancicija kitoms tikybos pareiškimu.

Po to Vatikano suvažiavimo eilėse susidarė didelė įtampa, nes daugumos nuomonė buvo jau aiški. Suvažiavimo taryba, susidedanti iš 12 sekcijų kardinolų, 4 moderatorių ir sekriatorato narių pasisakė už rezoliucijos projekto pasiuntimą komisijai, kad ji ją peržiūrėtų.

Tikejimo laisves šalininkai tuojau apie tai painforma vo Popiežių, kuris tuojau panaikino Tarybos nutarimą ir atidavė projektą balsavimui. Balsuojant už tikėjimo laisvės projektą pasisakė 1,997 ir prieš tiktai 224. Galutinis rezoliucijos tekstas kurį galutinai paruoš kard. Bed, bus priimtas kai bus apsvarstytos diskusijų metu iškeltos pataisos.

RINKIMINĖ KANADOS LIBERALŲ PROGRAMA

Rugsėjo 21 d. Ottavoje buvo susirinkusios liberalų viršūnės tartis del rinkimų programos ir taktikos. Kalbėjo min. pirm. Pearson ir fin.min. Gordon, kuris yra srovės organizatorius.

Atrodo, kad svarbiausi Liberalų rinkiminiai šūkiai bus Pensijų ir Sveikatos planų iškėlimas. Pearsonas jau paskelbė Sveikatos planų vykdymą: per 15 metų sudaryti 500 milijonų dol. fondą. Taip gi jau paskelbtas Pensijų planas. Tai ir bus pagrindiniai klausimai, ties kuriais koncentruosis debatai.

Konservatoriai ir naujieji demokratai pasisakė už 100 dolerių senatvės pensiją artimiausioje ateityje.

KANADA TARPININKO ROLĖJE

Kanados vyriausybė siūlėsi būti tarpininke Indijos - Pakistano susidūrime, bet susikovusios šalys priėmė Rusijos pasiūlymą. Tačiau dabar, kai iškilo paliaubų kontrolės klausimas, JTO paprašė Kanados vadovavimą, kurio priešakyje bus gen. B. F.MacDonald. Jam greičiausia bus reikalinga karinė jėga kokio nors kariuomenės dalinio pavidale.

U.Thant kreipėsi į Kanadą, nes Kanada jau turi didelę patirtį: Sueso, Kipro ir kt. srityse.

Le gén. MacDonald
chef de l'UNIPOM

JAV kariuomenės, kai Rusija ruošiasi Europą daugiau spausti.

- Vašuvos pakto valstybės ruošiasi peržiūrėti savo sutartį: Jų pajėgumas dabar: 70 tūkst. tankų, 15 tūkst. lėktuvų, 800 atominiais užtaisais raketų.
- Fanfani, Italijos užs. r. min., išrinktas JTO pirmininku.
- Karas Vietname intensyvėja, nes Vietkongas nesutinka taikytis.
- Vakarų Vokietijos atstovas slaptai tarėsi Maskvoje su SSSR vadais
- Pusijoje iškeltas sumanymas reformuoti teismus. Beko kita iškeliamas principas: Kol kaltinimas neįrodytas, kaltinamasis turi būti laikomas nekaltu, - tai Vakarų principas.
- JAV su Panama susitarė del kanalo ir jo zonos naujais principais.
- Naujas Graikijos min.kabinetas, pirmininkaujamas Stefanopolos, gavo parlamento pasitikėjimą.
- JAV sėkmingai išbandė galingiausią raketos varyklį
- Kanados užs.reik.min.P. Martin JTO pasisakė už taikų Vietname derybų keliu.
- Pietų Korėjos kariuomenės daliniai, kurių bus 15,000, dalinai jau atvyko Vietnamui į pagalbą.
- Prancūzijoje išrinktas trečdalis senato. Dvi vietas laimėjo krikščiademokratai, pra laimėjo golininkai.
- Du latviai laivu pabėgo į Švediją.
- Indijos - Pakistano paliaubų susitarimas sulaužytas. Indija pareiškė - susilaukti aprimimo, Pakistanas - suda ryti deryboms rimtiės sąlygas
- Anglija suspendavo Edeno konstituciją ir paleido parlamentą.

Prelatui Mykolui Krupavičiui, politikui ir visuomenininkui, sukako 80 metų amžiaus. Linkime geros sveikatos ir ilgiausių metų.

KANADOS LIETUVIU JAUNIMO KONGRESAS

Šeštadienio jaunimo popietės pasirodymui nustatytas oficialus pavadinimas "3 val. su jaunimu". Tame pasirodyme dalyvaująs devynių apylinkių jaunimas pasirodo su geriausiomis savo, kaip mėgėjų, pajėgomis. Pasirodymą pradės Toronto jaunimo dramos mėgėjų grupė, pastatydama naujausią Alg. Lansbergio scenos vaizdelį "Barzda". Režisuoja R.Vaštokas. Vaidina: R.Petrauskas, L.Gustainytė, A.Stirbys, A.Petrulienė, G. Beresnevičius, R.Stirbys, V Staškevičius, A.Bušinskas, A.Jasiukonis, ir A.Kryžianavičiūtė. Beto, dar pasirodys Toronto taut. šokių grupė "Gintaras".

Wellandas bus atstovaujamas akordeono ir klarneto muzikos, išpildomos P.Remėzaičio. Windsoras duoda dainininkes - N.Giedriūnaitę, A.Tautkevičiūtę, D.Kozulytę, akomp. D.Januškaitės.

Montrealio programa apima kelias sritis. Dainuos V.Vaupšaitė, P.Vaupša ir D.L.Blauzdžiūnaitės. Pianinu skambins R.Piešina. Savo poezijas skaitys K.Barteška. Pabaigai skautų vyčių taut. šokių grupė pašoka.

Sudburį atstovaus A.Kusinskis akordeono muzikai ir kanklininkės V.E.Skvereckaitės, Z.Grišiūnytė, I.Glizickaitė. Delhi melodeklamaciją atliks R.Augustinavičiūtė ir S.Steigvila, akomp. E.Augaitytė. Londonas - Rodney atvažiuoja su jaunimo choru, dirig. kun.B.Pacevičius, akomp. K.Brazlauskaitė.

Hamiltonas užbaigs tą įdomų jaunimo pasirodymą savo tautiniu ansambliu "Gyvataru.

Meno parodoje Prisikėlimo muzikos studijoje, dalyvaus ja: iš Montrealio - G.Adomonis, D.Aneliūnaitė, R.Bartešaitė, R.Piešina ir G.Vazalinskas, iš Toronto - R.Asrauskas, A.Batūraitė, S.Jaševičius, R.Jukneviči us, V. Malkauskas, R.Renkauskaitė, iš St.Catharines - R.Paulionis, Delhi - J.Stonkus, Ottawos - K.Vilčinskas.

Nakvynių reikalas pasikeitė: Lord Simcoe į Royal viešbutį, iškilmingiausią Toronte. Kainos: pavieniam asmeniui 6.50, vigubas 9.50, trigubas 12.50. Užsisakant nevėliau spalio 2 d. pažymėti - Lithuanian Youth Convention, student rates. Adresas: Royal York Hotel, Front St. Toronto, Ont. Canada. Galima kreiptis ir per nakvynių kom. pirm. stud. H. Steponatį, 187 Dunn Ave, Toronto 3, telef. LE 3 - 2522.

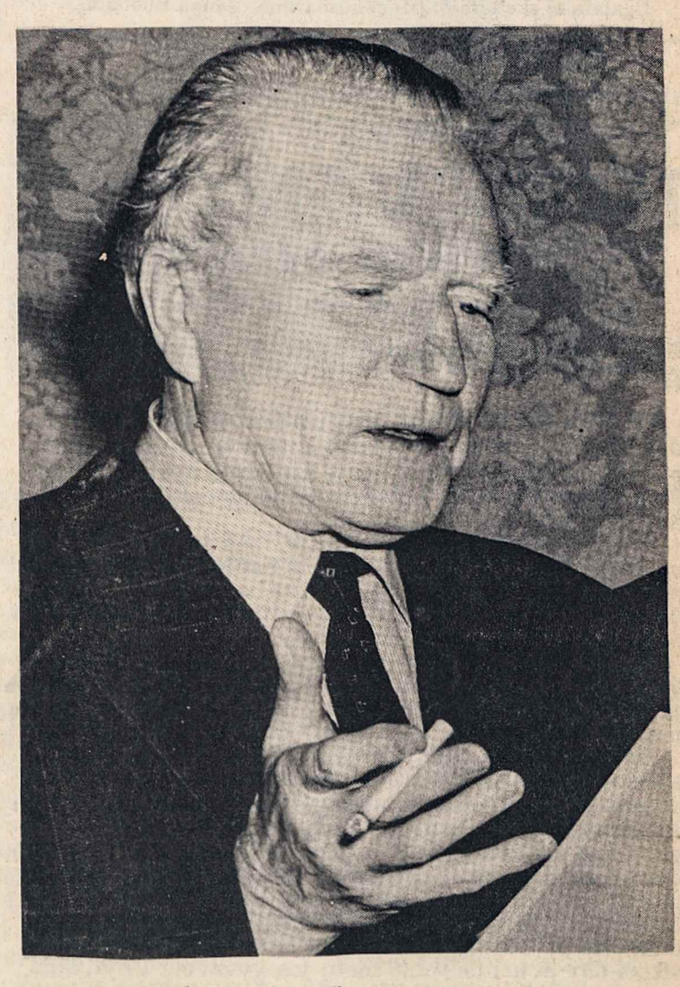

Vaclovas Sidzikauskas išrinktas Pavergtųjų Seimo pirmininku.

VISOKIAUSI LIETUVIŠKOJO GYVENIMO DUOMENYS

V. SIDZIKAUSKAS PAVERGTŲJŲ SEIMO PIRMININKAS.

Rugsėjo 21, pradėjęs dvyliktąją sesiją, Pavergtųjų Europos Tautų Seimas pirmiku 1965 - 1966 metų sesijai išsirinko Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Seime min. V.Sidzikauską, vicepirmininku - Lenkijos delegacijos pirmininką S.Korbanskį ir gen.sekretorium - ligšiolinį gen. sekretoriaus pavaduotoją E. Gasparą /vengrą/.

Naujosios sesijos pirmasis šauksmas pasiųstas sykiu su sveikinimais naujajam Jungtinių Tautų sesijos pirmininkui, kad tame Jungtinių Tautų stikliniame rūme yra prisimetėlių, kurie neteisėtai sakosi atstovaują Albanijai, Čekoslovakijai, Lenkijai, Rumunijai, Vengrijai. Ten pat neteisėtai Kremlius savinasi teisę kalbėti už Lietuvą, Latviją ir Estiją. Savo reziuliucijoj Pavergtųjų Seimas apeliuoja į JT laisvuosius narius - valstybes, kad pradėtų atatinkamą akciją per JT Komisiją Kolonializmui likviduoti, kad sovietu paverg tos tautos būtų įgalintos laisvai naudotis visuotinai pripažinta laisvo tautų apsisprendimo teise.

ELTA.

DIDELĖ PARAMA BALTIJOS STOVYKLAI

Aušros Vartų Parapijos klebonas Tėvas K. Pečkys įteikė "Baltijos" stovyklai $ 25o čekį. Kiek anksčiau jis parėmė stovyklą $1oo palapinių platformoms įsigyti, indais valgyklai ir leido nemokamai naudotis sale Skautoramos baliui. Praeitą pavasarį Tėvai Jėzuitai Montrealyje stovyklos statybą parėmė $5oo. Stovyklos komitetas yra didžiai dėkingas Klebonui Tėvui Pečkiui ir Tėvams Jėzuitams už jų didelį palankumą ir teikiamą paramą stovyklos organizavimui.

Pr.R.

MONTREALIO ŽINIOS KIEK TAMSTAI METŲ ?

54, 59, 64, 69. Pagalvosite kad kišamasi neį savo reikalus: amžius yra kiekvieno privatus dalykas. Deja, kredito unijose jis svarbus ir unijai, ir nariui. Mat, pagal turimą draudimo polisą Tamstos amžius atsiliepia į palikimą. Pavyzdžiui, jeigu Tamsta prieš 55 m. amžiaus sutaupote $2ooo, tai mirties atveju Tamstos palikimas vertas kredito unijoje $4.ooo. Tiek patys $2ooo. įdėti tarp 55 ir 59 metų, mirties atveju verti $3.5oo-tarp 6o ir 64 metų tik $3ooo, tarp 65-69 tik $2.5oo. Po 7o metų amžiaus įdėtos santaupos draudimo nebeturi ir neša tik normalius dividendus. Tačiau visos santaupos, įdėtos anksčiau ir neišimtos, turi draudimą iki pat mirties. Už tat pravartu bent $ 2ooo sutaupyti prieš 55 m. ir jų nebejudinti.

Pr.R.

MANUFAKTŪROS PREKYBININKAS

p. Kaufmanas, kurio krautuvėje galima gauti visokiausių medžiagų žemiausiomis kainomis, didžiausio pasirims ir vaikams vartojimui ir siuntimui į Lietuva, praneša visiems savo klijentams lietuviams, kad švenčių proga, rugsėjo 27 ir 28 ir spalio 6 dienomis krautuvę turės uždarytą. Kitomis dienomis jis mielai laukia visų ir mielai patarnaus ir visokiausiomis medžiagomis ir siuntimu į Lietuvą. Be to, jis mielai duoda ir patarimus, kaip geriau ir ką galima siųsti į Lietuvą.

AUKOS BAŽNYČIOS FONDUI-DAŽYMUI:

po $5.oo-P.Rudinskas, A. V.Gražiai, M.Rudytė, P.Vitas, J.Kardeliai, M.Šmitienė, M. Rugenienė, J.Švelkauskas, P.Styra, J. Gotautis, O. Naikelienė, V.Mileris, E.V.Kerbeliai; $2o.oo J.Kibirkštis; $5o.oo-N.N.

KITOS ĮVAIRIOS NAUJIENOS IR ŽINIOS

- Rusijos politinė linija prieš Vakarus, ypač Europoje, griežteja, nes Rusija jaučiasi laisvesnė del to, kad Amerika užimta Azijoje. Galimas dar didesnis Rusijos politikos Europai pagriežtėjimas.
- Pietų Amerikos valstybės JAV ir Kanados pavyzdžiu, pradėjo prekybą su sovietiniais valstybėmis, kas reiškia jų politikos SSSR atžvilgiu sušvelnėjimą.
- JAV karo min. McNamara nori iš Europos paimti dalį

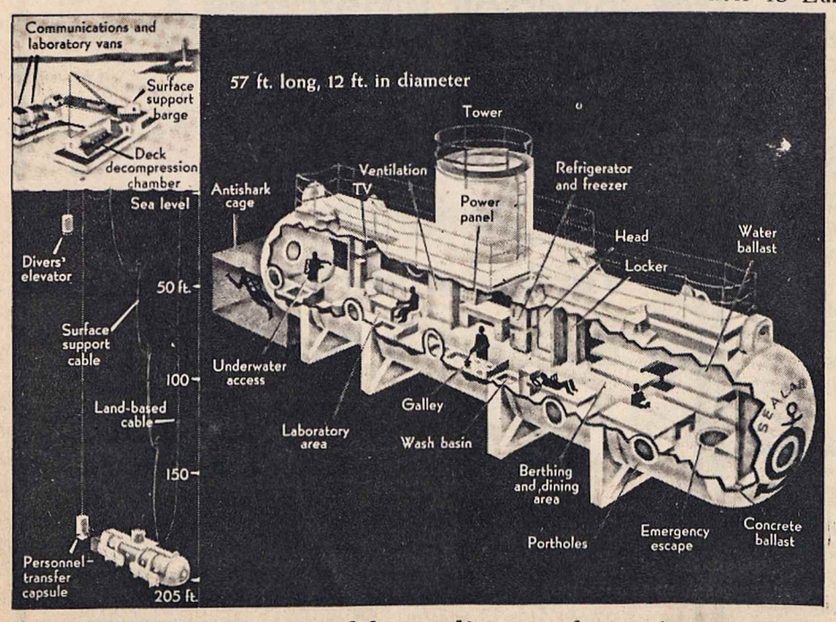

Astronautas Karpenteris, dabar vadinamas akvanautu, šioje laboratorijoje po vandeniu išbuvo 29 su puse dienos ir tuo padarė didelį šioje srityje rekordą.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Countries	$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

MŪSU TAUTINIS IŠSILAIKYMAS

TIKTAI VIENYBĖJE

GILIAI IR NUOŠIRDŽIAI SUPRASTOJE

DIDYSIS VIENYBĖS PAGRINDAS-
PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ.

Po savaitės turėsime didelį istorinį įvykį- Kanados Jaunimo Kongresą, Pasaulio Lietuvių Jaunimo metų pradžią ir šių svarbių, naujų išeivijos gyvenime reiškinių fone Kanados Lietuvių Bendruomenės šeštosios Krašto Tarybos pirmąją sesiją.

Tai yra tikrai istorinis įvykis, nes jis yra visiškai naujas ir gyvenimo pašauktas iš pačių išeivijos sąmonės ar pasamonės gelmių, natūraliai išaugęs į konkrečiai realizuojamą įvykį. Tuo galime pasidžiaugti, nes pagaliau būtinybė realizuojama.

Tačiau dar neatrodo, kad tą prame galima būtų kalbėti apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizaciją, kuri taip pat yra būtinybė. Kol kas betgi Bendruomenės organizacijai dar reikia didelio sustiprėjimo.

Dėl tūlo kai kurių naujų ateivių karščiavimosi nepasisekė į PLB-nę įjungti jau turėtų Amerikoje ir Kanadoje organizacijų, nes įsijungė tiktai paskiri jų nariai. Bendruomenės organizavimosi laikas taip užsitęsė ilgai, kad pagaliau jau ir neliko tų senųjų organizacijų. Dabar gal jos jau ir įsijungtų, bet jos išnyko, nors jų nariai dar neišmirė. JAV kitados garsios lokalinės organizacijos kupiškėnų, zarasiškių, alytiečių ir dar daugelio panašiais vardais jau nerodo gyvybės, nors tiktai dar prieš dešimtį metų jos gyvavo. Deja, tada jos nesugebėta įjungti. Panaši padėtis ir Kanadoje.

Bet gyvenimas nestovi vietoje. Jo srovei pasipriešinti sunku arba ir visai neįmanoma. Tat nori ar nenori reikia sustikti su įvykusiais pakitimais. Suprantama, kad ir tie žmonės arba ir buvusių organizacijų veikėjai, kurie nepalankiai žiūrėjo į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizaciją, šiandien jau kitaip vertina įvykusius faktus. Ir tai yra gerai. Labai reikia apgailestauti, kad senosios JAV ir Kanados lietuvių organizacijos nesusiliejo su PLBendruomene, bet reikia pasveikinti visus, kad ir pavienius asmenis, kurie įsijungė į Bendruomenės gretas ir pasuko naujo gyvenimo ir naujos kūrybos kriptimi.

Neapsiriko niekas, kas nuėjo su Bendruomene. Visiškai aišku, kad lietuviams būtina viena bendrinė organizacija, jeigu norime išlaikyti lietuvybę ir būti gyvybinga ir gaja savo lietuviškojo kamieno dalimi. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizacija ir yra tas ne tiktai būtinas, bet ir labai geras visų lietuvių susibūrimas bendriems lietuvybės tikslams. Geresnės organizacijos, kaip matome ir žinome, nėra. Žinoma, labai gerai, kad veikia kitos organizacijos ar tai srovinės, ar tai religinės, ar tautinės. Bet visos jos turi labai matomų silpnybių ir pagrindinio tikslo-lietuvybės- atžvilgiu didelių trūkumų, kurių pašalinti neįmanoma, nes jų tendencija eiti blogyn.

Deja, ir bendruomenins susipratimas nėra tobulas. Jis yra būtinas gilinimo, jį tiksliau išsiaiškinant ir susiprantant. Svarbiausia, visiems lietuviams reiktų suprasti tą tiesą, kad tiktai vienybėje galima nukeikti galimai daugiau ir galimai efektyviau. Šia prasme tai mums dar daug trūksta. Bendrųjų reikalų nepaisymas daug kenkia. Dėl to neturime Lietuvių Mokslų Akademijos, neįmanu rūpintis išeivijos Kultūros Rūmų organizavimu, kas taip aiškiai reikalinga ir be ko tenka nepaprastai sunkiai vargti. Tartum nenorima suprasti, kad dėl vienybės stokos vargsta ir lietuviškoji šeima, ir lietuviškoji mokykla, ir lietuviškoji bažnyčia, kurie palaipsniui netenka savaimingumo ir matomai slysta iš lietuviškųjų rankų.

Tiktai vieningas visų bendradarbiavimas bendrinėje visų lietuvių organizacijoje, kokia yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizacija visus mus vsiais aspektais jungia ir nieku mums negali būti nepriimtina.

Kai spalio 9-10 dienomis Toronte renkasi nauja Taryba, kurioje laimingu sutapimu pirmą kartą dalyvauja ir grupė jaunimo, norisi linkėti jai ne tiktai sėkmingumo darbų bei užsimojimų srityje, bet, kas svarbiausia, – labai tvirto nusistatymo Kanados Lietuvių Bendruomenę padaryti ta organizacija, be kurios lietuvis negalėtų gyventi, kaip būtinybės. Tiktai didelėje visų mūsų vienybėje, bus ir didelė galybė. J. Kardelis.

BŪKIME SVEIKI

AR GALIMA IŠTIESINTI KREIVAS KOJAS?

Kojos dažniausiai iškrypsta, persirgus rachitu. Dėl rachito kojos išlinksta į šalis. Jeigu iškrypimas nedidelis, augantis organizmas išlygina ligos pasekmes ir kojos išsitiesina. Padeda geras, vitaminų turtingas maistas, lengvas sportas, gydomoji mankšta, saulė ir bendras organizmo stiprinimas.

Didesnis kojų iškrypimas gydomas operacija. Operacijos metu iškrypęs kaulas perpiaunamas vienoje ar keliose vietose ir kaulo fragmentai sustatomi į normalią padėtį. Tokiu būdu ištiesinta galūnė sugyja ir iškrypimas išnyksta. Žinoma, toks kojų gydymas trunka ištisus mėnesius.

A. PRONCKUS
SAM vyr. chirurgas

ENDARTERITAS

Endarteritas yra nervų sistemos susirgimas, kai labiausiai pakenkiamos apatinių galūnių kraujagyslės. Sutrikus kraujotakai, audiniai nepakankamai maitinami ir ilgainiui jie apmiršta.

Kas sukelia endarteritą, dar nėra galutinai išaiškinta. Šiai ligai atsirasti turi reikšmės peršalimai, ypač pakartotini, drėgna aplinka, rūkymas, dažnas alkoholio vartojimas, sunkūs psichiniai pergyvenimai, įvairios priežastys, sukeliančios prislėgtą nuotaiką, neteisingas maitinimasis, varginantis darbas, nepakankamas poilsis.

Pirmiausia pakenkiama nervų sistema. Paskui prasideda ilgalaikiai galūnių kraujagyslių susitraukimai (spazmą elektra (jonoforezė). Novokainas suleidžiamas dar ir į arteriją, apie arteriją, į juosmens sritį. Kartais gerą efektą duoda galūnės elektrizavimas Lediuko tipo srove. Į poodį leidžiamas deguonis, o į veną — įvairūs tirpalai. Skiriamos didelės vitamino B_1 dozės. Jauno ir vidutinio amžiaus ligoniams skiriamas vitaminas PP. Vietiškai naudojami tvarsčiai su Višnevskio tepalu. Sergant endarteritu, gydymui naudojami ir kitokie vaistai: pachikarpinas, difacilas, depopadutinas, pentaminas, paneverinas, tetamonas, spazmolytinas ir kt. Neblogus rezultatus duoda kurortinis gydymas

Endarteritas gydomas ir chirurginiu būdu. Pastaruoju metu atliekamos gana sudėtingos operacijos, įstatant dirbtines kraujagysles. Geriausius rezultatus duoda kompleksinis gydymas.

Gyd. V. ŽALKAUSKAS

LEUKOPLAKIJOS

Kas sukelia šį susirgimą ir ar galima jį išgydyti,

Balzganos pieno spalvos dėmės gleivinėse vadinamos leukoplakijomis. Dažniausiai jos būna lūpų, skruostų, minkštojo ir kietojo gomurio gleivinėse. Vyrai serga 10 kartų dažniau, negu moterys, tarp 40—70 m. amžiaus.

Pagrindinė leukoplakijų atsiradimo priežastis yra besaikis rūkymas ir alkoholio vartojimas; rečiau jų atsiradimą galima susieti su sugedusiais dantimis, blogai padarytais dantų protezais, uždegiminiais procesais burnoje, sistemingai vartojamu labai karštu ar šaltu maistu, vitaminų A ir B komplekso stoka, įvairaus metalo dantų plombomis (tarp jų atsiranda elektros srovė) ir kitomis priežastimis.

Ligoniai, sergą leukoplakijomis, privalo neberūkyti ir nenaudoti alkoholinių gėrimų, gydyti visus burnos ruimo susirgimus, suvarkyti dantis, vengti aštrių, karštų, šaltų valgių, higieniškai užlaikyti burną. Nuolat erzinant leukoplakijas, retais atvejais gali išsivystyti augliai.

Gyd. V. LELIENĖ

ŽMONĖS DAROSI JAUTRESNI ORUI

Kaskart daugiau atsiranda žmonių, kurie jautriai reaguoja į mažiausius temperatūros bei drėgmės svyravimus. Nervų ligų gydytojas prof. Lindholmas, kuris tyrė ir meteorologijos klausimus, nustatė, kad 88 proc. žmonių blogai jaučiasi, esant aukštam slėgimui, 76 proc. — sunkiai pakelia žemą slėgimą. Beveik visi žmonės jaučiasi blogai, esant pakibusiems lietaus debesims arba tirštam rūkui.

Dabar jau nustatyta aiški sąsaja tarp klimatinių reiškinių ir svarbiausiųjų nervų įtempimo. Į oro pakitimus ypač jautriai reaguoja tie žmonės, kurie daug ir įtemptai dirba, amžinai skuba ir mažai būna gryname ore.

V. ŠEKSPYRAS GĖRĖ LIETUVIŠKĄ MIDŲ

Šiemet visas pasaulis mini didžiojo anglų dramaturgo Viljamo Šekspyro 400 metų gimimo sukaktį. Ta proga literatūros istorikai labai domisi gana paslaptingu V. Šekspyro gyvenimu.

Tarp kitko, anglai vieno V. Šekspyro amžininko atsiminimuose rado parašyta, kad didysis dramaturgas prieš mirtį su draugais puotavęs. Puotos metu jie gėrę lietuvišką midų. Atsiminimų autorius, matyt, abstinentas, užrašė klausdamas: „Kas tasai lietuviškas midus?"

Laiškai Redakcijai

Did. Gerb. NL Redakcija, Argentinoje Buenos Aires Lietuvių Bendruomenė siunčia širdingiausius sveikinimus lietuviškajai patriotinei spaudai drauge siųsdama savo visuotinio susirinkimo, įvykusio š/m 8d naujai išrinktos valdybos sudėtį:

J. Kanapinskas- pirmininkas, J. Gilvydis-vicep., A. Marcinkevičius-vicep., Inž J. Babarskas-ižd., A. Kevėža- sekr. ir meno reikalų tvarkytojas, N. Katinas, L. Grolys, A. Guobis ir V. Zabarauskienė-nariai. Moterų sekcijos bei ligonių lankymo komisija: J. Marcinkevičienė, G. Kevėžienė, A. Račienė, E. Subačienė, M. Viečienė ir J. Sekmokienė. Revizijos komisija: U. Babbarskienė, K. Masiokienė, A. Misiūnas ir A. Sabaliauskaitė-Ali. Garbės teismas: B. Babarskas, V. Mulokas, ir K. Viečas.

Su pagarba, J. Kanapinskas, Prezidentas, A. Kevėža -sekretorius.

Buenos Aires.

●Apie 1940 m. pasireiškusius lietuvius rašytojus /"Lit. ir Menas, nr. 28/ Jonas Šimkus pažymėjo, kad vadinami pažangieji rašytojai, be literatūros, turėję griebtis ir kitų darbų. Pvz. A. Guzevičius anuomet partijos buvęs pasiųstas "dirbti atsakingą valstybinį darbą"/. Iš tikrųjų tas darbas, tai pereigos saugumo įstaigoje-E./.

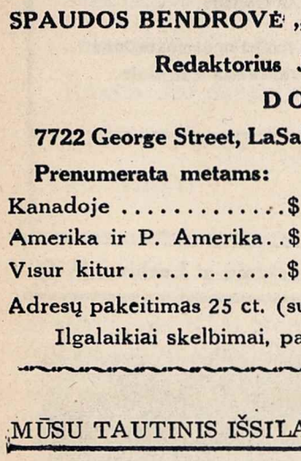

Dr. Kazys Drangelis

Dr. Kazio Drangelio pasitraukimas iš gyvųjų tarpo yra skaudus nuostolis visai mūsų išeivijai. Jis veik visą savo gyvenimą praleido visuomeniniam darbe, parodydamas daug energijos ir sumanumo. Jis buvo ir vienas ALT. Sandaros organizatorių, aktyviai pasireikšdamas joje per daugiau kaip pusę šimtmečio.

Jis mėgo lietuvišką darbą ir jame rasdavo nemažai pasitenkinimo. Net ir vėlesnis amžius nei kiek nenustelbė jo kūrybinių nuotaikų.

Jis buvo gimęs 1888 metais gruodžio mėnesio 24 dieną Marijampolės apskrityje, Balbieriškio valsčiuje, Medviliškių kaime

Dr. Kazys Drangelis buvo visuomenininkas. Jau 1914 metais jisai Brooklyne iškėlė mintį steigti lietuvių tautinę partiją, vėliau tapusią ALT Sandara. Jis buvo ir pirmasis jos pirmininkas 1914-15 metais, Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo iniciatorius ir jo narys 1914-19 m, vienas iš Lietuvių Daktarų Draugijos Amerikoje steigėjų ir tos draugijos sekretorius, Dainos ir Dramos draugijos "Birutės" pirmininkas. Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirmininkas ir to fondo "Kalėdų eglutės" vajaus sumanytojas ir vedėjas, kurios veiklos metu buvo surinkta Lietuvai 200,000 dolerių, Lietuvos Laisvės Varpo komisijos sekr

TRIMITO AIDAS

Delhi, Ontario, D. L. K. Gedimino šaulių kuopa. Iš kairės: sėdi G. Rugienius, A. Rudokas, pirm. St. Jakubickas, p. Rimkienė, p. Žiogienė, p. Jakubickienė, ir P. Ašuolas, antroje eilėje stovi-J. Jurėnas, P. Augaitis, D. Žiogas, V. Pečiulis, J. Rimkus ir St. Beržinis.

LIETUVA DIDVYRIŲ ŽEMĖ

Didingai skamba pirmieji Lietuvos Himno žodžiai "Lietuva, tėvynė mūsų, tu didvyrių žemė". Juos tariant, kiekvieno lietuvio širdyje suvilnija tėvynės meilės ugnis, pilna didžios praeities, amžinai negęstančios garbės, Himno žodžiams skambant, mūsų žemės vardas aidi negęstančiais didžių didžiavyrių vardais, jų didžios meilės tėvynei Lietuvai atliktais darbais.

Ne be prasmės Himno autorius Dr. Vincas Kudirka, kurdamas Lietuvos Himną, pirmuosius jo žodžius užakcentavo Lietuvos žemės didvyrių vardu.

Ne veltui Lietuvos istorija, savo ilgų amžių sąvartoje nuženklinta daugelio Lietuvos sūnų ir dukterų vardais. Vardais, kurie niekuomet neišnyks iš mūsų Tautos istorijos lapų, ir lietuvio, savo žemę mylinčio, širdies.

Jie savo herojiškais nemirtingais darbais, savo žygiais, savo didžiąja tėvynės meilės ugnimi, amžiais šviesi mūsų Tautos gyvatos kelyje, amžiais jie bus mūsų laisvės kovų švyturiais.

Ilgų amžių kelyje, įvairiais vardais atėjo jie į mūsų genčių kartas. Ilgų amžių dienose, savo krauju paženklino mūsų ateities vardą, savo krauju surašė savo palikimą mums. Jų žodžiai liko testamentu, garbe ir pareiga mums.

Daugelį iš jų, laiko dulkės apklojo storu užmirties klodu, užsliūkojo metai, išdilo vardai, tik jų herojiški žygiai, herojiški tėvynei pasiaukojimo pavyzdžiai, padavimais, legendomis liko.

Visi jie lygiai verti amžinos tėvynės pagarbos.

Jų dėka, Lietuvos vardas galingai ir plačiai nuo Uralo iki Pirenėjų kalnų, nuo gintarinio Baltijos krantoiki Juodųjų jūrų krantų skambėjo.

Nuo jų karo žygių-mūrinės Maskvos Kremliaus sienos drebėjo, lūžo jų geležimis kaustytos durys, po Vyčio kajomis lenkėsi jų viešpačiai, malonės prašė, ištikimybę žadėjo.

Nuo jų kirčių krito D. Naugardo, Smolensko, Kijevo ir Krokuvos pulkai. Jų galiai lenkėsi Auksinės Ordos galingieji chanai, klupo geležimi kaustyti kryžiuočių riteriai. Lenkėsi išdidi, tuščios puikybės lenko galva. Malonės ir globos ieškojo karingieji čekai, paramos ir apsaugos maldavo ilgaamžiai mūsų tautos priešai kalavijuočiai.

Jų garso skambėjime, didvyriškai kovojo lietuviškos gentys Priegliaus ir Aismarių krantuose, Jotvingių ir Suduvos miškuose. Jų ugnimi liepsnojo 1795, 1831, 1863, 1918 ir 1941 metai. Jų ugnimi didvyriškai liepsnojo 1945-52 metų Laisvės kovotojų ugnis. Jie savo krauju, savo šventu pasiaukojimu tėvynei, vertiani senųjų mūsų tautos didžiavyrių. Jie savo darbais, savo auka, pilnai pateisina mūsų tautos Himno žodžius: Lietuva, Tėvynė mūsų, tu didvyrių žemė.

J. Siaučiulis.

DALINIŲ VEIKLA

Montrealio L.K. Mindaugo Šaulių kuopa.

Liepos 11 d. P. Skruibio ūkyje kuopa suruošė tradicinę metinę gegužinę. Programoje įvyko prizinis šaudymas. Pirmą vietą ir vertingą prizą, trofėją laimėjo K. Šimkus, antrą-A. Žukauskas ir trečią A. Račinskas.

Jaunųjų grupėje pirmą vietą A. Lavinskas ir antrą Dreširis.

Įdomiai vyko virvės traukimas. Graži saulėta diena sutraukė nemažai montrealiečių ir svečių iš toliau.

L. K. Mindaugo š. kuopos valdyba pažadėjo išdažyti Aušros Vartų parapijos salės du kambarius.

Mūsų Kredito Unijos narei,
URŠULEI PRIŠMANTIENEI,
mirus, jos vyrui Nikodemui Prišmantui ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia
"Litas" Montrealio Lietuvių Kredito Unijos Valdyba.

Mielam Prieteliui,
JONUI VIZGIRDAI
mirus,
ŽMONĄ MARIJONĄ, A. ir P. STYRUS, GIMINES IR ARTIMUOSIUS
nuoširdžiai užjaučia Broliai Jocai.

NIKODEMUI PRIŠMANTUI,
mirus jo mylimai žmonai Uršulei, nuoširdi užuojauta.
Adelė ir Mamertas Vapsvai.

Didžiai Gerbiamus
ALBINĄ IR PETRĄ STYRUS, JŲ DUKRAS RIMĄ IR DANUTĘ, M. VIZGIRDIENĘ, GIMINES IR ARTIMUOSIUS,
mirus jų mylimam
JONUI VIZGIRDAI,
nuoširdžiai užjaučia E. ir J. Kardeliai.

Canadian Vickers Ltd.

Machine Shop pasiūlymai

- Milling Machine Operators
- Turret Lathe Operators
- Radial Drill Operators
- Toolmakers
- Ingersoll Operators
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Tool Designers
- Vertical and Horizontal
- Boring Mill Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS APRŪPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office
4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

Čiurlionis

ŽMOGUS IR KŪRĖJAS

90 metų gimimo sukaktuvių proga.

Sunku dargi įsivaizduoti tikrą menininką, kurio asmenybė būtų atvirkščiai proporcinga talento jėgai, įkūnytų kūriniuose idėjų skambėjimui, apskritai jo kūrybos poveikiui. Ir vis tik nedaugelyje didžiųjų dailininkų, kompozitorių taip organiškai, nedalomai iki galo išlieka susilydęs žmogus ir kūrėjas, kaip tai atsitiko su nuostabiai tyros sielos ir beribių polėkių menininku Mikalojumi Konstantinu Čiurlioniu.

Eskizų albumėliuose, saugomuose Kauno Valst. M. K. Čiurlionio v. dailės muziejuje, greta piešinių, jo darytų kelionės po Kaukazą metu, yra ir užrašai. Tai, beje, ne šiaip sau gamtos vaizdų įspūdžiai, o grėičiau poezija prozoje, poetinės miniatiūros, greta Čiurlionio paveikslų ir muzikos dar vienu aspektu atskleidžiančios menininko asmenybę, jo kūrybos prigimtį.

„Žinai ką, Kazbekėle, tada, kai mudu sėdėjome ant kalnelio, aš patyliukais nuėjau į pakalnę ir stebėjau mus. Tu buvai visa saulėje, o saulė Tavyje, mane Tu buvai labai nušvietus, ir didelis šešėlis krito nuo manęs, beveik per visą kalną. Ir liūdna man pasidarė. Taigi aš pasileidau tada pakalnėmis toli toli, o kai grįžau atgal, Tu švytėjai dar labiau, bet mano šešėlio jau nebebuvo. Mudu buvome labai užsiėmę: reikėjo žemuogę padalinti į dvi lygias puses. Padėjome ją ant lapelio ir su didele rimtim pasidalijome tą mažą žemuogėlę..."

„Devdorakėlė", „Kazbekėlė" — maloniniai vardai, kuriais Čiurlionis kreipiasi į Devdoraką ledyną ir Kazbeko viršukalnę.

Taip jau susiklostė M. K. Čiurlionio gyvenimas, kad nieko, išskyrus dvasines vertybes, jis neturėjo per daug. Visur išpėstos skurdo akys pasitikdavo: ir Varšuvoje, ir Leipcige, ir Vilniuje, ir Peterburge... Bet širdies jautrumu, kūrybiniais polėkiais, pažinimo troškuliu menininkas visada buvo turtingas. Su artimaisiais, bičiuliais, draugais jis vienodai nuoširdžiai dalinosi ir mažąja žemuogėle, ir delnuose nesutelpančiu širdies turtų šviesuliu.

Čiurlionio užrašai eskizų albumėliuose, tegul ir negausūs, — tarsi trečiasis (greta dailės, muzikos) — jo talento matavimas. Kalnų personifikacija — ne nauja ir Čiurlionio laikais. Bet vargu ar yra kas kalbėjęs su jais be patoso, su tokiu nepakartojamu intymumu, vidine šiluma, kaip Čiurlionis. Čia fantazija persipina su nuoširdumu, o gal ir su asmeninių pergyvenimų asociacijomis, gi trapus įvykių logikos punktyras ne kartą pabyra į atskirus, kartais jau vien įspūdžio stiprumu gretintinus vaizdus. Ir nors kelionė po Kaukazą tiesiogiai neatsispindėjo dailininko paveiksluose, — greta literatūrinės vertės šie užrašai lieka savotiškas raktas apskritai Čiurlionio kūrybinei psichologijai, jo subjektyviam santykiui su aplinka bei gyvenimo tikrove pažinti.

„Aš sukaupsiu jėgas ir išsiveršiu į laisvę. Sparnai mano sveiki. Nuskrisiu aš į labai tolimus pasviečius, į amžino grožio, saulės, pasakos, fantazijos kraštus, į užburtą kraštą, į gražiausią žemėje kraštą, ir ilgai žiūrėsiu, kad vėliau Tu galėtum tai išskaityti iš mano akių, Tu, mažoji mano Devdorakėle", — skaitome M. K. Čiurlionio užrašuose.

Nuolatinis menininko veržimasis į „amžino grožio, saulės, pasakos, fantazijos kraštus" žymia dalimi nulėmė jo kūrybos ir visų pirma jo dailės idėjinį-meninį pobūdį. Iš čia, matyt, išplaukia Čiurlionio susidomėjimas ir populiariąja astronomija (Flamarijonas), ir romantine literatūra, ir Rytų mitologija... Vienok intelektualinis anstatas tik paryškino charakterio prigimtį, suteikė menininko svajonėms daiktiškesnį turinį bei formą. Į kurį Čiurlionio paveikslą bepažvelgsim, visur mus pasitinka fantazijos polėkis. Atsispindinti vandenyje kalvų grandinė virsta sustingusiu milžiniškų gyvūnų su hipnotizuojančiais akių žiburėliais („Ramybė"), plaukiantis luotelis atsikartoja debesų laivais („Laivas"), nepasiekiamoje kalno viršūnėje, susilyginusi su saule, apsupta debesėlių, kažko laukia dunksanti paslaptinga pilis („Pilies pasaka")... Ką jau bekalbėti apie „Piramidžių sonatą", „Zodiako ženklus", visą eilę kitų sonatų bei ciklų, kur dailininko fantazijai atsiveria begalinės platumos, erdvės ir laiko toliai. Tačiau mes nerasime nė vieno paveikslo, kuris ribotųsi vien vaizduotės skrydžio iliustracija: už visų tų saulių, personifikuotų gamtos elementų ryškėja gili mintis, vedanti mus į gyvenimo prasmės, gėrio ir blogio kovos, būties apmąstymus. Kartais tos mintys būna nuostabaus skaidrumo („Pavasario" ciklas), kartais sukauptai dramatiškos („Jūros sonata"), bet visuomet pažymėtos gilia rimtimi, susikaupimu.

Labai savitai, koloritingai ryškėja M. K. Čiurlionio asmenybė, prisimenant jo jautrumą gamtos grožiui, ypač Druskininkams, kur prabėgo menininko vaikystė ir kur vėliau jį visuomet nepaprastai traukė. Dailininko laiškai iš Leipcigo tiesiog persisunkę gimtojo krašto pasiilgimo, o kiekvienas prisiminimas gimdo ištisą jausmų sūkurį.

„Kartais ateina į galvą, kad gal būtų gerai taip sau besivaikščiojant leistis Nemuno kryptimi, link mūsų kalnelių, smėlynų, pušų, — rašė jis viename savo laiške Eug. Moravskiui. — Ką? Kaip manai? Juk tam reikėtų ne daugiau kaip vieno mėnesio? Ir koks būtų džiaugsmas!.. Nuolat žiūrėčiau į medžius, žoles, čia pat prie manęs bręstų ir raustų saulėje pumpurėliai, paskui šviesiai žali ūgiai... O ten kur-ne-kur iš už didelio lapo jau gėlytė iškiša galvutę ir šypsosi saulei... Ech, Geniuk, gaila, kad Tu nežinai, kas yra sugrįžti į gimtąjį kaimą. Jau tik varstas iki namų. Štai tuoj už miškelio. Vėl girdi pušų šnibždesį, tokį rimtą, tartum tau kažką sakytų. Nieko taip gerai nesupranti, kaip tą šlamesį..."

Leidau sau pacituoti kiek ilgesnę laiško ištrauką, nes jį, man rodos, geriau negu bet koki komentarai nusako Čiurlionio santykį su gamta, su tėviške. Ir dar daugiau: jautrumas detalėms, gamtos elementų personifikacija atskleidžia mums perspektyvą, iš kurios dailininkas matė gamtą, kurdamas tokius poetiškus paveikslus, kaip „Pavasario sonata" arba „Žiemos", „Pavasario" ciklai.

Tokį jį — ištikimą ir taurų draugą, kuklų, tylų, kaip ir jo paveikslai savo pritildyta spalvų gama, visapusiškai ir nepakartojamai talentingą, kupiną lakiausių svajonių, nuostabiai jautrų gimtojo krašto, jo gamtos atžvilgiu, — tokį jį, Mikalojų Konstantiną Čiurlionį, žmogų ir kūrėją, mes suvokiame, klausydamiesi simfoninės poemos „Jūra", žiūrėdami puikiąsias sonatas, ciklus ir atskirus paveikslus, sklaidydami epistoliarinį palikimą, mąstydami apie nuostabųjį talentą, taip tragiškai greitai sudegusį kūrybos ir gyvenimo negandų žaizdre.

/LM/.

ŽYGIUI Į JUNGTINES TAUTAS

COMMITTEE TO RESTORE LITHUANIA'S INDEPENDENCE
KOMITETAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI

29 WEST 57th STREET • NEW YORK, N. Y. 10019
Tenth Floor Code 212 Tel. 752-0099

TAUTIETI, LIETUVI!

AR GIRDĖJAI,

kas bus šimet, lapkričio (November) 13-tą dieną? Bus MANIFESTACIJA New Yorke, Madison Square Garden, ir bus ŽYGIS Į JUNGTINES TAUTAS! Tai bus pats didžiausias mūsų atsakymas rusams bolševikams, kurie šią vasarą mėgino pasididžiuot, kad jau 25 metai viešpatauja Lietuvoj, lyg kokioj Afrikos ar Azijos kolonijoj.

DVIDEŠIMT TŪKSTANČIŲ mūsų, kitų pabaltiečių ir mūsų draugų amerikiečių tą šeštadienį, lapkričio 13 dieną, 12 valandą susirinks į Madison Square Garden ir didžiu balsu pasakys: *Gana laukti! Laikas likviduot kolonializmą ir pačiam Europos vidury, prie Baltijos krantų!*

Iš ten mūsų gretos žygiuos per New Yorko gatves iki Jungtinių Tautų, rodydami tą reikalavimą visų valdžių ir viso pasaulio spaudos atstovams, kad išnešiotų žinią apie jį po visus kraštus.

Netylėjom per visus 25 metus apie rusų nusikaltimus Lietuvoj, bet kol nusikaltimai nesibaigia, mums reikia stipriau ir stipriau šaukti: *Štai nusikaltėliai! Sulaikykim juos!*

Mūsų turi būti DVIDEŠIMT TŪKSTANČIŲ toj manifestacijoj. Tautieti, ar būsi? BŪK! Užtark Lietuvą sunkiuose jos laikuose! Būk ir padėk žadint žmoniją prieš rusų bolševikų daromas neteisybes!

O jei ir negalėtum būt, tai *padėk* kitiems padaryt, kad manifestacija išeitų didelė ir garsi. KOMITETAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI, kuris rūpinasi tos svarbios manifestacijos sušaukimu, turi stipriai pasidarbuot. Jauni ir narsūs yra komiteto vyrai. Daugumas patys Lietuvos nematę, Amerikoj gimę, kitų ir tėvai jau Amerikoj gimę. Bet kai tėvai ištikimi lietuviai, tai ir šitie jauni vyrai, Amerikoj užaugę ir mokslą išėję, jaučia didžią pareigą senajai tėvynei, ten priespaudoj gyvenantiems tautiečiams. Jie dirba išsijuosę, — tai *argi galima jiems nepadėt*?

Gali suprast, kad tokį didelį triukšmą sukelt dėl Lietuvos reikia ne tik daug prisirengimo, bet ir pinigo. Didelė ir garsi vieta Madison Square Garden, ir ji gera vieta tokiai manifestacijai. Kad ją turėtum, reikia brangiai užmokėt. Užmokėsim. Bet rengėjai už tą vietą turi mokėti j a u d a b a r. Dabar reikia apmokėti garsinimus ir visas kitas organizavimo išlaidas.

Skubiai sumeskim pinigų lapkričio 13 dienos manifestacijos išlaidoms. Parodykim, kad v i s i lietuviai esam su manifestacija,— ne tik tie, kurie tą dieną tenai būsim, o visiškai visi! Taigi, tautieti,

nelauk,

kol galėsi nutart, ką darysi tą lapkričio tryliktosios šeštadienį, o *prisidėk prie manifestacijos rengimo dabar!*

D a b a r imk dolerį, du, penkis ar, jei išsigali, tai ir dešimtį, ir siųsk, pasinaudodamas atkarpa ir voku. Čekį rašyk vardu: Committee To Restore Lithuania's Independence.

Lietuvi! Žygiuok už Lietuvą su visais lietuviais!

Dėkojam už greitą prisidėjimą.

ROMAS KEZYS
Koordinatorius KLNA

Finansų Komisija:
ANTANAS REVENTAS, pirmininkas
ANTANAS DIRŽYS, iždininkas

Siunčiu $.....

Vardas, pavarde .....

Adresas .....

KAPITONAS R.V. PAUKŠTAITIS

Retas dar atsitikimas, kad Kanados karinėse pajėgose būtų buvęs mūsų tautietis vos sulaukęs 28 metų amziaus ir jau treti metai kai turįs kapitono laipsnį ir einą atsakingas ryšių pulko vado adjutanto pareigas. Šitas čia angęs jaunuolis, yra pasiryžęs ir toliau siekti aukštesnės karjeros, kuri iki šiolei jam yra buvusi sekminga, nes šis jaunuoliško amžiaus karys visada ir visur yra parodęs atsakingumo jausmą, ne vien kaip karys, bet ir kaip žmogus, nes šiame gilūdi drausmė, teisingumas bei tolerancija kito žmogaus atžvilgiu.

Kapt.RV Paukštaitis įstodamas Kanados Karo Mokyklon, buvo pasistatęs aukščiausią tikslą - "išmokti kitų klausyti, nes tik tada galįs norėti, kad kiti jo klausytų". Ketveri metai tokioje mokykloje jo neapvylė, nes ten ir buvo pats pagrindinis drausmės dėsnis - kitų klausyti. Beje, susipažinimą su karišką drausme jis yra pradėjęs iš pirmųjų dienų D'Arcy Magee High School, kurioje esant kariniam paruošimui/Cadets/, jis kas metai kopė į aukštesnį tokios rūšies kadetų rangą, ir jau baigdamas šią High School buvo viso Corpo Commanding Officer, kadetų pulkininko laipsnyje.

Kapitono tikroji karinė karjera yra prasidėjusi 1951 m. lankantis Kanadoje Anglijos Karalienei II Elizabetai /dar tuomet Princesei/, jis iš High School kadetų tarpo buvo parinktas papildyti garbės sargybą viešnios sutikimui. Nuo to laiko įstojęs į Kanados armijos rezervą ir įstodamas Karo Mokyklon jau turėjo 3-jų metų stažą ir net corporal laipsnį, kas vėliau jam buvo užskaityta aktyvosios tarnybos labui.

Būdamas Karo Mokykloje Kingstone, prie karinio mokslo yra ėmęs inžinerijos kursą ir kaip kariūnas per 4 metus atlikęs praktiką karo inžinerijoje. Toliau aukštojo mokslo laipsniui gauti studijavo Queen Universitete Kingston Ont., kuris suteikė Bachelor Arts /general/ mokslo laipsnį. Tad, kapt.RV Paukštaitis be karinio mokslo yra baigęs ir aukštąjį mokslą jo pasirinktoje psichologijoje, kuris jam šioje karjeroje daug padeda. Šio mokslo šakoje dar turi pasiryžimą siekti aukštesnio mokslo laipsnio, bet tai priklausys nuo tolimesnių jo gyvenimo aplinkybių.

Paskutiniuoju metu kapt.RV Paukštaitis sukūrė šeimyninį gyvenimą su Karin Hadert, kuria susipažino dar būdamas Europoje - NATO pajėgose

Nukelta 6-an psl.

JONAS AVYŽIUS

KAIMAS KRYŽKELĖJE

ROMANAS

PIRMA DALIS

KAIMAS VIENĄ SEKMADIENĮ

I

— Tai ką, Galini? Iškeliauji laimės ieškoti?

— Gal norėtum kartu? — Gelianti šypsena iškreipė kaulėtą, tankiu raukšlių voratinkliu aptrauktą burną. Adomas suriko ant arklių ir nuklampojo storai prisnigta šalikele, prilaikydamas ranka vežimą, pakrautą negausia valstiečio manta.

— Tokiems kaip mudu pasaulis ne platesnis už elgetos terbą. Visur tos pačios aukso kasyklos,— metė Lapinas pridurmui. Pasitaisė ant peties dvivamzdį, šalia kurio kėpsojo medžioklinis krepšys su išlindusiomis kiškio kojomis, ir paniekinamai nusispiovė.

— Tau kasyklos... žinia... Darbadienis buvęs nebuvęs... Taigi...— Sušvilpė botagas, tartum uždrausdamas skundą! Tik arkliai prunkštė, čiulpė sniegas, tik girgždėjo išklišęs stalas, nuvirtęs ant pat vežimo viršaus, tik per duobes skimbčiojo užpakaly prikabintas kibiras, po kurio pažaliavusiu dugnu dar buvo likęs žiupsnelis gimtosios žemės, Liepgirių žemės.

— Bėga iš mūsų kolūkio žmonės. Andai Gruzdžius su Mongirdu išsikraustė, dabar Adomas. Girdėjau, Gaigalai taipogi taisą sparnus,— atsiduso Rimša, prisidegęs Motiejaus pakištą cigaretę.

— Ar ir jie į „Jaunąją Gvardiją"?— Lapinas iškratė pypkę. Ėmė kimšti naują.

— Klemas, girdėjau, norįs į Pajuostės durpyną, o Klemė Stribokas apsišniukštinėjęs Uolėnuose, cemento fabrike. Klemui sunkiau. Kad ir brigadininkas, bet rėkti temoka. O gerkle durpių neimsi. Gi Stribokas kur eis, visur kiaurai išeis. Šoferis... Dabar mašina ant mašinos. Tokius gaudyte gaudo.

— Žmonės meišia, kaip išdraskytos bitės.— Lapinas išleido tirštų dūmų kamuolį ir akimirką tylėdamas žiūrėjo, kaip jie sklaidosi melsvomis sruogelėmis ramiame popietės ore.— Vieni išsikrausto, kiti atsikrausto, trečius nori nenori iškrausto. Toks metas, Lukai, toks.

— Taigi kad... Prieš vėją nepapūsi, Motiejau.

— Galima papūsti, Lukai, galima...— Pakėlė iškritusią pirštinę, sugrūdo kailiniukų kišenėn, nes diena buvo nešalta.— Kaip sakai? Eisime dar Akmens Varčią pašukuoti, ar šiai dienai užteks?

— Kur ten beisi. Ir taip kojos į užpakalį sulindo.

— Kojas tau boba suvarė,— pašiepė Lapinas.

Nuėjo vieškeliu tiesiai į kaimą. Ant Luko pečių taip pat kadaravo išsipūtęs, šviežiu krauju išteptas krepšys. Tik ne pirktinis, o siūtas namie iš pakulinės drobės. Ir jo šautuvas buvo prastesnis — vienvamzdis, ir kailiniai gerokai aplopyti, ir kojos ne guminiuose batuose kaip Motiejaus, bet apautos naginėmis iš plaukuotos karvės odos, o kad sniego nepribyrėtų, Rimša užleido ant kojinių kelnes, kurias iki pusiaublauzdžių nuvyniojo apyvarais.

Jis buvo nedidelio ūgio, žemkojis, bet plačių pečių, raumeningas vyras. Nors jam ėjo penkiasdešimti metai, niekas nebūtų davęs nė keturiasdešimties, nes jį nepaprastai jaunino švelni moteriška burna.

Motiejus Lapinas buvo visa galva aukštesnis už Luką. Smailiame pasaususiame veide kyšojo ilga nosis, kurią trumpino rudi vešlūs ūsai, kokių niekas apylinkėje neturėjo, nes šauniai susukti ir užriesti galiukai bemaž siekė ausis. Po tirštais, pradedančiais žilti antakiais bėginėjo žalsvos žebenkšties akys. Tarp smulkių parudavusių dantų smilko pypkė, kurios Motiejus, net kalbėdamas poterius, iš burnos nepaleisdavo.

— Tai mat, Lukai,— grįžo prie pirmykštės minties, kai jiedu paėjėjo galiuką tylėdami.— Galima papūsti ir reikia pūsti, tik tu manęs nesuprask klaidingai. Kiek išvažiavo, kiek dar išvažiuos, o kas turi galvą, to jokie vėjai nenuneš. Reikia mokėti gyventi. Kai reikia tu susitrauk kaip ežys į kamuolėlį. Tegu šuo loja. Palos, atsibos, ir nubėgs šalin. Tada tu vėl atsitiesk, rėpliok savo keliu. Bet ir rėplioti reikia mokėti, Lukai, oi reikia!

— Tuštėja Liepgiriai... Nyksta... Jaunimas išsimoko, lieka mieste, o kiti vėl, va, kaip Galinis...— sušnibždėjo Rimša.

— Tegu važiuoja! Gal jie tau kokie giminės? Kvailys visą gyvenimą ieško ir neranda, o protingam žmogui laimė ant vietos.

— Kokia čia be laimė, Motiejau. Darbadienio tabakui neužtenka, o arai... Et, kas dar be šeimos, tas gali žiopčioti. Gi tu, žmogau, iki ausų vaikais apsikrovęs, stipk badu.

— Negyveni vien iš arų, Lukai, oi negyveni. Nėra ko rūstinti Dievą. Turi aukso nagus. Ko trūksta, prisiduri nemačiom iš kolūkio. Ir aš padedu.

— Dauguma prisiduria...— Nudelbė akis žemyn, išraudo, nudegintas gėdingos teisybės. Bet Motiejus tuojau susigriebė, užgavęs bičiulį:

— Kur tau daugumai! Griebia visi, kas pasiekia, Lukai, oi griebia.

— Nenoriu... Nepatinka man... slegia mane kaip kapo akmuo svetimas turtas... Rankas svilina...— prapliupo iš krūtinės gilumos, lyg ten būtų trūkusi votis, lyg prasiveržęs vanduo iš Akmens Varčios duburio anksti pavasarį.— Geriau per naktis nemiegočiau, akmenis į kalną dieną naktį ridenčiau, kad tik nereikėtų svetimo. Bet ką darysi, jei vargas priverčia?

— Koks svetimas, Lukai, koks? — Lapinas grįžtelėjo per petį, metė į Rimšą žvilgsnį, kupiną gerumo ir nemeluotos užuojautos.— Dabar nėra svetimo. Visa žemė, taigi ir turtai liaudies — tavo...

— Kas uždrausta įstatymu, tas ne mūsų, Motiejau.— Vėl atsiduso, pasilenkęs paglostė Lapino šunį Meškių, kuris,

Nukelta 4-an psl.

ŠIO ROMANO AUTORIUS

„Kaimas kryžkelėje" buvo rašomas su didelėmis pertraukomis beveik 11 metų. Dar 1953 metais man kilo mintis sukurti plačią epinę drobę, kurioje būtų atvaizduotas lietuviškas kaimas su visa jo gyvenimiška tikrove ir epochos iškeltomis problemomis. Pats nesupratau, koks čia milžiniškas darbas. Apimtas susižavėjimo savo sumanymu, griebiausi plunksnos ir per trumpą laiką sugadinau nemažą krūvą popieriaus. Iš to, ką tada parašiau, romane išliko tik pagrindinių herojų pavardės ir vienas kaimo poeto Gojelio aštuoneilis. Dabar džiaugiuosi, nes tarp to, ką jaučiau, norėdamas pasakyti meninę tiesą, ir tarp to, kaip tada sekėsi, buvo kilometrinė distancija... Šią nesėkmę daugiausia nulėmė „bekonfliktiškumo teorija". Rankraštį užmečiau, bet visą laiką apie jį galvojau, o po ketverių metų, jau sutriuškinus asmenybės kultą, vėl grįžau prie romano. Taip ilgai rašant, užmanytas romano variantas labai pasikeitė, tačiau kūrinio koncepcija išliko ta pati. Mano tikslas — apnuoginti, pasmerkti mūsų gyvenime blogio reiškinius, priešpastatant gėrio ir tiesos pradą, kuris neišvengiamai turi nugalėti. Visa tai, kaip man pasisekė, tegalite įvertinti Jūs, ir tik Jūs, mielas skaitytojau.

Jonas Avyžius

KULTŪRINĖ KRONIKA

PRADEDAMAS SPAUSDINTI NAUJAS ROMANAS

Jo autorius, Jonas Avižius pats pasisako apie savo darbą, jį rašant. Ypač autorius žiauriai pasisako apie "asmens kulto" laikotarpį, kaip ir Simonaitytė. Tuo būdu lyg ir norima pasakyti, kad dabar jau gerai. Iš tikrųjų gi ir dabar sunkumai rašytojams nepakeliami, ir jeigu ateitų laisvesni laikai, tai ir apie šiuos lygiai taip būtų pasisakyta, kaip dabar pasisakoma apie palaimintuosius Stalino kulto laikus.

Ši aplinkybė verčia autoriui daryti kai kurių nuolaidų, nekreipiant dėmesio į kai kuriuos pasisakymus bei arfografines savybes, kaip pav. Dievas praprūsta mažąja raide.

Romanas Kaimas kryžkelėje susilaukė didelio dėmesio net buvo pristatytas aukščiausiai premijai, bet "vyresnysis brolis" atmetė rekomendaciją, tat beliko premijuoti savųjų ribose, kas ir padaryta.

Rimkevičiaus romanas Studentai gabiai, kūrybingai parašytas, ir sprendžiant pagal skaitytojų atsiliepimus, daugumui jis patiko. Daugelio atsiliepusių nuomone, Studentus verta buvę išleisti knygos leidiniu. Deja, dabar tiek sumažėjo knygų pareikalavimas, kad leidinys neišsimokėtų medžiagiškai. Tai apgailėtinas mūsų gyvenimo faktas, bet faktas.

Tikimės, kad NL skaitytojams ir šis romanas patiks. Jis plačiai ir nuodugniai nušviečia dabartinį gyvenimą Lietuvos kaime, bet ne tiktai kaime, nes gi problemos visos tarp savęs susijusios ir surizgusios ir ne taip lengvai išsprendžiamos, kaip su paišeliu, sėdint prie stalo, lengvai planuojama, o juk Lietuvos okupantas mėgsta planuoti ir moka reikalauti. Dėl tų planavimų ir reikalavimų planuotojas, kaip sakoma, liko be duonos ir be kelnių. Visą tą gyvenimą ir vaizduoja šis romanas, kurį atiduodame skaitytojų dėmesiui ir drauge atkreipiam dėmesį, kad pradedamas spausdinti naujas romanas.

NAUJI LEIDINIAI

METMENYS 9 nr. iliustruotas dail. D. Juknevičiūtės kūriniais, gabiai sukurtais ir foto nuotraukom. Tekste: Blekaičio ir Bradūno eilėraščiai, pasisakymai: Al. Mackaus, Al. Landsbergio, V. Bogutaitės, V. Trumpos, R. Šilbajorio ir kt.

Labai įdomūs skyriai yr: Lasisvieji ir pavergtieji ir ypač įdomus skyrius Kultūriniai rūpasčiai, kur rašo: A. Landsbergis, Puzinas, Trumpa ir kt.

Į LAISVĘ Nr. 37-38 1965 metų. Numeris skirtas 25 Lietuvos laisvės kovų sukaktuvėms paminėti. Adresas: 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y.

LILIJA ŠUKYTĖ

Kanados operos solistė, kuri Jaunimo Kongreso metu, spalio 10 dieną 3 v. po pietų Prisikėlimo parapijos salėje koncertuos su pianistu Tadu Gurevičium, palydima D. Skrinskaitės fortepionu.

LITHUANIA - Assembly of Captive European Nations: Albanija, Bulgaria, Czechoslovakia, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Romania. Leidinį parašė Vytautas

TADAS GUREVIČIUS

Toronto universiteto Muzikos fakulteto studentas, kuris Kanados Jaunimo Kongreso metu koncertuos drauge su sol. L. Šukyte Prisikėlimo parapijos salėje sekmadienį, spalio 10 d. 3 val. po pietų.

Vaitiekūnas. Su žemėlapiais. Tiktai mes turime su žemėlapiais amžiną bėdą. Taip yra ir šiuo atveju. Kažkodėl ant Mažosios Lietuvos užrašyta: USSR Administration, vakaruose, o rytuose ribos nužymėtos įjungus sritis iki už Naručio, nors jos, kaip ir Mažoji Lietuva, lygiai taip dabar yra užgrobtos Lietuvos pavergėjo ruso.

TECHNIKOS ŽODIS Nr. 3/93/ pasižymi labai

RIMAS STRIMAITIS

gražaus balso savininkas, iš kurio tikimasi susilaukti gero tenoro.

Torontiškis Rimas Strimaitis lanko Royal Conservatory of Music Toronte. Mokosi pas garsų mokytoją dr. Ernesto Vinci.

R. Strimaitis muziką studijuoja jau antri metai. Pirmais metais jis gavo stipendiją iš Muzikos m-klos, o antrais - iš konservatorijos prezidento dr. Mazzolini. Dabartiniu metu jis lanko pamokas keturis kartus į savaitę ir ruošiasi rečitaliui.

Rimas Strimaitis yra lyrinis, itin gražaus tembro, tenoras. Jis pasižymi ypač jautriu muzikalumu ir turi labai gerą muzikalinę klausą.

rimtu turiniu. Jame įdėtos trys studijos: Prof. J. Rūgio-Medžiagos samprotos raida nuo materializmo iki idealizmo, Dr. A. Kliorės-Mariner IV-Marso tyrinėtojas ir Dr. Inž. J. Gimbuto - Studija apie Lietuvos miestelių varpines. Verta pastebėti, kad

Nukelta 5-an psl.

NEPASOTINAMAS SOTUSIS

Pasakėčia

Būrelis nuošalių pelių,
norėdamos, kad katinas medžiojęs pasiliautų
ir jų daugiau nepjautų,
slapta jam krūvą sunešė skanios
mėsos.
Priėdė katinas ir apsilaižė,
nusiprausė, kailiuką pasitaisė
ir parsileido prieš saulę pagulėti.
"Dabar be baimės būkim!" džiaugės pelės:
"Kiekvienas laisvas mums takelis.
Linksmai sau galim bėginėti
ir jokios baimės neturėti".
Ir visos pasileido palakstyti.
puikaus pasaulio pamatyti.

O kitos dar ties katinu ramiai sau triūsės.
Bet ajajai! Staiga pastrykt nugerintasis ūsius,
aštriais nagais pagraibė apsukui,
ir čia, kur neseniai šypsojos laimė,
šiurpi įslinko baimė.

Ogi paskui
išlikusios į būrį susistojo
ir nusiminusios galvojo:
"Na ko gi dar jam reikia,
kad vėl jis mus taip žiauriai smeigia?
Ar dar mėsos jo gerklei neužteko?..."

Išgirdo šuo ir sako:
"Kvailiukės jūs mažytės,
plėšiko nepažįstat:
jam ėdalo pakako,
gerklė nealkana,
tik širdžiai negana!"

A. Giedrius.

M. K. ČIURLIONIS JŪROS SONATA, FINALE

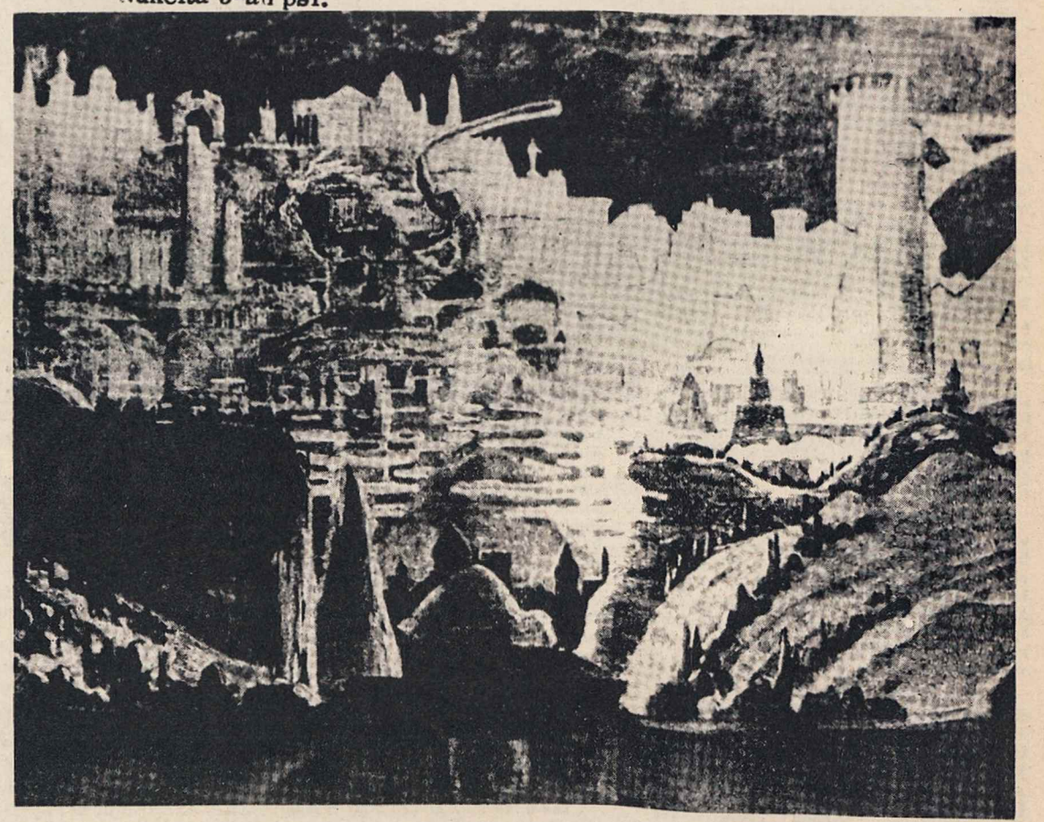

M. K. ČIURLIONIS PRELIUDAS

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR GUMBAS

R. GRAŽYS

"Šluota" apie Vilniaus jaunimą

GATVĖS GITAROS

It brangakmenis žėri miestas
Nuo tų reklamų ir mašinų.
Vaikėzai eina... Kur? — nežino,
Vaikėzai baisiai vaikščiot mėgsta.

Vaikėzai paima gitarą,
Dainuoja, keikias, vyną geria.
Tėveliai lyg lėles aprėdė,
Tai ko daugiau! Primuškim dėdę!

Veidai nušvinta abejingi
Nuo cigarečių vien žybsėjimo.
Gitaros eina vėl į Vingį,
Iš ten, gal būt, jau į kalėjimą.

Todėl, kad jiems gyventi lengva,
Uodais į kavines jie lenda.
O jei pritrūko vėl kapeikų, —
Kažką daryti šiąnakt reikia.

Nuo to lengvumo greit pavargę,
Jie su gitarom graudžiai verkia
Apie kelius, melsvuosius tolius,
Apie barzdotus kapitonus...

SOVIETINĖJ KRAUTUVĖJ

Klientas įėjęs krautuvėn ir nematydamas jos vedėjo, klausia tarnautoją:

- Kur sėdi jūsų vedėjas?

- Taip. Jis sėdi. Bet iš kur tamsta žinai, kad jis sėdi?..

- Aš nežinau todėl ir klausiu...

- Kaip nežinai, kad sakai, jog jis sėdi?

- O, dabar suprantu, ir atisprašau...

KAS YRA GERIAU?

Prieš kelius metus, Jungtinės Tautose buvo diskutuojama anglų kolonijų politika Afrikoje. Sovietų atstovas apkaltino anglus, kad nėra nei vieno naujos, nepriklausomos Afrikos valstybės ministerio pirmininko, kuris nebūtų sėdėjęs anglų kalėjime.

Į tai anglų atstovas atsakė: - Geriau iš kalinio padaryti ministerį pirmininką, nei iš ministerio pirmininko padaryti kalinį, kaip yra pas sovietus.

NESUTAPIMAS SU ŠEIMA

Nesimatę ilgą laiką, susitinka du seni pažįstami.

- Na, sakyk, brangusis, kaip tavo šeima laikosi, - teiraujasi pirmasis.

- Ačiū, labai puikiai. Žmona groja smuiku, duktė - pianinu, vyresnis sūnus - klarnetu, o mažasis muša būgną, - tyliai dėsto užklustasis.

- Tai tikrai puiku. Kokia muzikali šeima. Na, o pats niekuo neprisidedi?

- O kuo aš prisidėsiu, jei šį vakarą vykstu į nervų ligoninę?

SUSIRINKIME VILNIUJE

- Draugai, pakelkime žemės ūkį, - kartojo kaskart tą patį pavarovas.

- O kam gi jūs jį, tą ūkį, taip nuvarėte, kad dabar reikia jis kelti? - atsilie pė vienas valstietis...

KAIMAS KRYŽKELĖJE Atkelta iš 3-čio psl.

prisivijęs medžiotojus, bėgo greta Luko.— Taigi kad... teisingai uždrausta. Juk galima gyventi dorai ir visko turėti, kaip turi paviešvilėnai.

— Tai gal ir tu ruošiesi paskui Galinį į „Gvardiją"? — nusišaipė Lapinas.

Rimša nieko neatsakė. Mintys gulė kaip juodos riekimo vagos, temdė akis, o jis ėjo tartum paskui nematomą plūgą, sunkiai vilkdamas žemėmis aplipusias nagines, ir nematė nei galo, nei krašto šios beprasmės kankynės. Kad boba nebūtų tokia skaudi, gal susitartų su vaikais, išvažiuotų į „Jaunąją Gvardiją"... Bet iš Liepgirių Mortos jokiomis gėrybėmis neišviliosi. Kur ten! Jai bile duonos kąsnis. Nesvarbu, kaip uždirbtas. O, be to, įsitikėjusi tuo Lapinu, lyg šventa trejybe. Kas žino... Žmonės kalba... Bet ne! Ne! Melas! Negali būti! Kol buvo merga, tarnavo pas Lapiną, teisybė, glėbesčiavosi su Motiejumi. O dabar ji pulko vaikų motina. Tai, norėdami pašiepti, žmonės apkalba!

... Nėra teisybės gyvenime... Dar neatėjo... Vargo nuo mažens, bandą ganė, paaugęs stojo pas buožes už berną. Griovius prakaito išliejo, bedirbdamas svetimiems. Žadėjo lygybę, duonos pilnus aruodus... Kur tau! Jis vėl eina, kaip ėjęs, pakiemiui, taisydamas seną avalynę, lopydamas stogus, mūrydamas pečius. Jis viską moka, viską sugeba, visur mielai kviečiamas, nes tokio sumanaus, nebranginin ko amatininko nerasi visame Viešvilės rajone. O nevogdamas kaip nesuveda, taip nesuveda galo su galu.

Pakėlė galvą, tartum ieškodamas sausesnės vietelės minčių purvyne. Pavydžiai apžvelgė Lapino šunį, laukus, priešais gulintį kaimą, iš kurio su pirkinių kraitele ėjo Buzauskų Gedrūta, vešli raudonveidė senmergė, bernų pagunda.

— Vėl drūta,— nusijuokė Lapinas, kai jiedu prasilenkė su Buzauskaite.— Matyt, Stribokas pasidarbavo. Tai į sveikatą mergom kolūkio duona!

— Neapsidžiaugs. Juk jau bus ketvirtas...

— Brolis išaugins, nebijok. Iš Amerikos siuntinius gauna...— Motiejus užgniaužė mintį, tartum primynė žariją, neatsargiai nupuolusią į šiaudus.— Ė-ė, Lukai. Būtų gerai užėjus į krautuvę kiškieną aplaistyti.

— Jei statysi...— Apglėbė plačiu žvilgsniu kaimą, paspartino žingsnį.

Ir Liepgiriai, sakytum paliai vieškelį traukianti galvijų kaimenė, pamažėle vilkosi jų pasitikti. Priešakyje, kaip kokie žvalgai, ėjo krautuvė petis petin su Raudonikių trobele, tūpčiojančia kitoje vieškelio pusėje. Už jų mokykla, dviaukštė, degtų plytų, statyta po karo — vienintelis kolūkio pasididžiavimas,— jai į porą, nelyginant povui višta, glaudėsi didelis, bet senas ištremto buožės Diemenčio namas, kuriame buvo įsikūrusi apylinkės taryba. Toliau sekė mūrinis, apsilaupiusiu tinku pieno surinkimo punkto pastatas — buvusi to paties Diemenčio nuosavybė, priešais vėl valstiečio sodyba. O prie pat kryžkelės — Lapino trobesiai. Ties šia vieta Viešvilės vieškelis nėrė į laukus, perkirsdamas Uolėnų — Pajuostės kelią, o kaimas, tartum išsigandęs už poros kilometrų prasidedančių Akmens Varčios kimsynų, staiga metėsi į šonus, išsirikiuodamas abipus Uolėnų — Pajuostės kelio ir tokiu būdu sudarydamas taisyklingą T raidę trumpu koteliu.

Ir vėl ėjo abipus sodyba po sodybos, namas po namo, nepanašūs vienas į kitą, kaip nepanašūs ir žmonių gyvenimai. Buvo trobų mūrinių, lentelėmis muštais ir kūliu dengtais stogais, buvo medinių, net apvaliais sienojais buvo, kurių šešių stiklų langelius galėjai lengvai užkimšti pagalve. Vietomis kaimas nutrūkdavo ir tik piktžolėmis užžėlę gūbriai — buvusių pamatų ženklas, tik tankiai suaugę pakluonių medžiai bandė užtverti spragą, kurią paliko liepgirietis, išsikeldamas vienkiemin. O kitur, lyg išsigašinęs jaunuolis į senių tarpą, spraudėsi naujesnis namukas, po karo suremtas naujakurio, apsidžiaugusio gautu žemės sklypeliu. Toliau nuo kelio, kai kurie galais, o kurie šonais atsigręžę į gyvenamąsias trobas, blinksojo niekam nebe reikalingi klojimai ir daržinės įgriuvusiais stogais, vėjo ir lietaus išgraužtais mūrais, gi ten, kur būta pastato medinėmis sienomis, belikę tik keli pamatiniai sienojai, kurių laukė ta pati dalia — pašildyti šeimininkui pirkią.

Vienas kaimo galas atsirėmė į Akmenės upelį, o kitas, aplenkdamas atokiau stovintį vėjinį malūną, bandė kopti Apuolės aukštumėlėn, bet pailso, sustojo pusiaukelėje, nepasiekęs smailo, į pritvinkusią šunvotę panašaus smėlio kalnelio, ant kurio stovėjo medinė, geltonai dažyta koplyčia, apipinta šakotų pušų vainiku, pačios gamtos uždėtu vainiku pagerbti po šiais kryžiais, po akmeniniais paminklais ir po nepaženklinta, užmiršta, visų mindoma žemės pėda gulintiems liepgiriečių kaulams.

Saulė plaukė vakaruose, pridengta debesų miglos, lyg tirpstantis taukų skridinėlis. Oras buvo minkštas, duslus, ir kiekvienas garsas ėjo lyg iš po žemių. Kažkur baubė karvė, linksmai rėkavo varnos, vaikščiodamos būriais ant pamažėjusio vieškelio, šūkčiojo vaikai, džiaugdamiesi atodrėkio malonumais, nes žiema buvo rūsti — kaip pradėjo šaltis spirginti nuo Naujų metų, taip ir virino ištisus du mėnesius beveik be atlydžio.

Vidury kaimo, kur stovėjo skaitykla, plėšėsi armonika, keli merginų balsai traukė sutartinę. O nuo krautuvės ritosi vyrų daina. Bliovė vienas kitą užrėkdami, bet labiausiai išsiskyrė Gaigalo, Maironių brigadininko, žvėriškas balsas, nes buvo sekmadienis, ir nesunku suvokti, kad Klemas sau nepašykštėjo karčiosios.

— Ei žmonės, kelią!

Rimša pasitraukė griovin. Aptrankytas, kažkada laku ir vario apkaustais spindėjęs važelis — Diemenčio palikimas — perskyrė vyrus per vidurį ir sustojo. Jame sėdėjo pusamžis vyras pailgu raudonu veidu, plačia kakta, kurioje po tirštais kvietiniais antakiais lakstė žvitrios pajuokiančios akys. Tai buvo Antanas Grigas, kolūkio partinės organizacijos sekretorius.

— Sėskit, vyrai,— pavėžinsiu iki kryžkelės.

— Kad...— Rimša dėbtelėjo per kakta į Lapina.

— Kad mums reikėtų dar šio to pasipirkti...

— Kaip žinote. Tik neprisilakite. Šiandien naujas šeimininkas atvažiuoja.

— Kas gi? — Motiejus suprato kas, bet ir jis turėjo savo viltį.

— Nagi Toleikį atkraustome, kad jus kur kots! Girdėjote tokį? — Nusijuokė, plačiu mostu atsmaukė ant pakaušio kepurę ir nurūko.

Lapinas pasisuko į Rimšą, grėbštelėjo tykančiu žvilgsniu. Išdaužė į nagą nebaigtą rūkyti pypkę. Paskui viena ranka išsitraukė tabokmakį, o antrąja iš kitos kišenės cigaretę ir atkišo Lukui. Abiejų ausyse tebeskardėjo dygus įspėjantis juokas.

Seniai kalbėjo, esą, Martynas Vilimas nebe kolūkio šeimininkas. Dar prieš ataskaitinį bobos ėmė malti liežuviais, kad į Vilimo vietą turįs ateiti iš Paviešvilės apylinkės „Jaunosios Gvardijos" kolūkio agronomas Arvydas Toleikis. Per ataskaitinį iš tiesų Martyną pavarė ir išrinko Toleikį. Bet po to praėjo trys savaitės, o naujasis pirmininkas nesirodė. Pasklido įvairių kalbų. Vieni samprotavo, kad Arvydas išsigandęs Liepgirių, kuriuose pats velnias sprandą nusisuktų, antri sakė, kad rajkomas jam numatęs kitą kolūkį, treti vėl išvedžiojo, esą, Toleikio išleisti nenorinti „Jaunoji Gvardija". Aptilo. Apsiprato visi su mintimi: nebeatvažiuos.

Nukelta 6-an ps.

A. GALDIKAS VĖJAS

GERIAU PAŽINKIME GAMTĄ IR ŽMONES

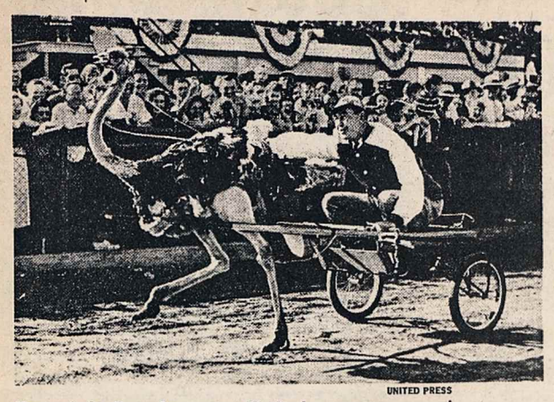

UNITED PRESS

Kentucky's Gov. Lawrence Wetherby won an unusual victory when he came in first in an ostrich race at the Kentucky State Fair in Louisville

Strutis yra vienas greičiausių bėgikų.

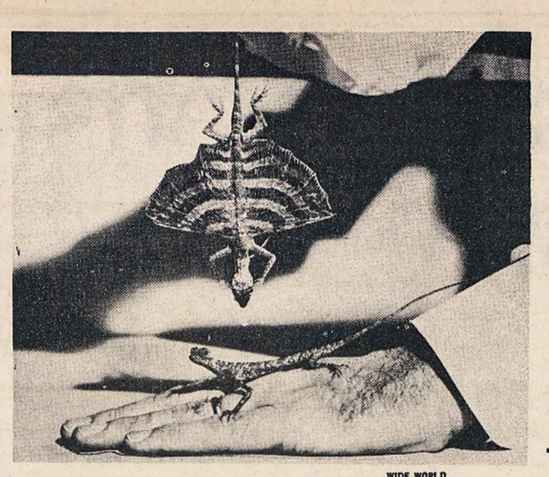

WIDE WORLD

Flying lizards, caught by Dr. William Beebe at Singapore, were shown at Bronx Zoo, New York. Lizard in simulated flight is dead. Live one, on hand, measured eight inches.

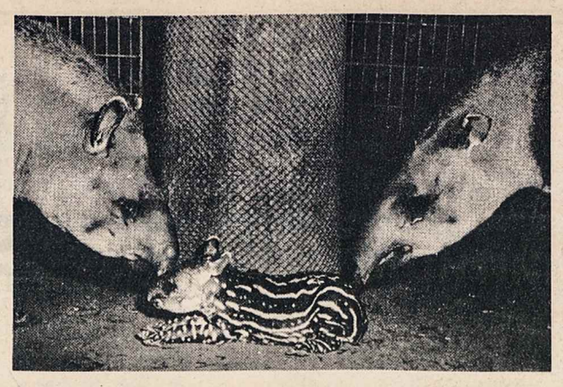

Tapyrų pora susirūpinę savo naujagimiu...

Renata Strausaitė, išrinkta kandidate į Kvebego gražuoles, šio rugsėjo 29 dieną 8 val. vakaro Paul Sove Arenoje dalyvaus konkurse su 25 iš visos Kvebeko provinci — jos. Bus išrinkta Miss Kvebek, kuri gaus 1000 dol, ir kitų dovanų, o kitos dvi, gavusios mažiau balsų, bus išrinktos princesėmis ir taip bus gausiai apdovanotos.

Keturių redaktorių "redaguotas" rašytoja

Simonaitytė

Į. Simonaitytė kalba apie tai, jog iš visų čia tik ir girdinti, kad Vilniaus apylinkės esančios labai gražios. Bet ji dar nespėjusi pamatyti šito grožio.

— Traukia mane gimtųjų Vanagų laukai. Man jie visada Aukštujai! Tik dabar labai jau pasikeitę jų šilai, peizažas. Bet traukia mane pasiklausyli ten šiluose lakštingalų ir gegutės balsų, traukia ir varliukės... Kol mašinos nebuvo, gal net 20 metų neturėjau laimės buvoti gamtoje ir pasiklausyti šitų koncertų. Mano sėslumas, matot, ne iš prigimimo.

Svajojusi I. Simonaitytė pamatyti Italijos grožį, svajojusi pabuvoti Sicilijoje, kur didžiuliai kalnai, kur Etna, žemė dreba, kur amžinai žaliuojanti pietų augmenija. Ji jau mačiusi Alpes, mačiusi Kaukazą.

— Mačiau ir Ararato iš toli. Ir dabar jo vaizdas tebėra akyse. Mėgstu keliauti. Na, ir keliauju, skaitydama kelionių aprašymus. Ypač patinka skaityti apie turistus mokslininkus, kurie keliauja su tikslu — tiria, ieško, ir sau, ir mums laimi daug džiaugsmo.

Įdomu, ką I. Simonaitytė rašo dabar, ką žada rašyti ateityje.

— Labai sunku buvo mano „Pikčiurnienei" asmenybės kulto laikais. Ją bandė perauklėti aštuonetas redaktorių. Leidykloje, rodos, pasikeitė net trys vyriausi redaktoriai, kol pagaliau paaiškėjo, kad geriausias yra autorės — Simonaitytės variantas.

Nuo savo rašomojo stalo I. Simonaitytė pakėlė storą būsimosios knygos rankraštį. Įdomu dirstelėti į vieną kitą knygos skyrelį ir bent kiek suvokti naujosios knygos turinį. Ir štai: „Nibelungų slibinas", „Greta kilpos", „Pakopos"... —

— O kaip vadinsis šita trečioji trilogijos dalis?

— Pavadinsiu ją „Žingsniai pirmyn". Žinoma, tai bus ir mano, kaip rašytojos, ir mano gentainių — klaipėdiečių žingsniai.

— Daug daug akmenų, jei ne kalnų, — pasakoja toliau rašytoja, — nusirito man nuo širdies, kai pabaigiau rašyti autobiografinę trilogiją. Pajutau, kaip daug laisviau atsikvėpiau krūtine, kai po „Žingsniai pirmyn" padėjau tašką. Ypač daug pagiežos buvo susikaupę fašistinei Vokietijai. Atslūgus šitai pagiežai, dabar aš vėl vokiečių tarpe pradedu matyti gilią sąmoningų, dėl fašizmo gėdą kenčiančių žmonių.

Savo „Aukštųjų Šimonių likimą" rašytoja rašiusi gana ilgai. Bet tai buvę lygiai prieš 30 metų — dėl laiko stokos, dėl begalės visokių „svarbesnių" darbų ir tarnybos reikalų.

— Bet „Šimonių likimas" man buvo tarsi daina. Tada neturėiau jokio savo kūrybinio darbo režimo, nesilaikiau jokios sistemos... Ką reiškia jaunystė! Dabar jau dirbu iš ryto po 3 ar 4 valandas. Pavargstu greitai. Ypač, kai rašau mašinėle. Po pietų imuos kitų darbų, vakarais skaitau.

I. Simonaitytė gerai susipažinusi su Vakarų literatūra, su klasikine rusų literatūra.

Apie naujus savo kūrybinius sumanymus I. Simonaitytė kalba nenoromn.

— Nenoriu kalbėti apie savo svajones. O jos man daugiau rūpi, negu bet kam. Jos ir kanklina mane. Norite ir jūs būtinai sužinoti apie tą naują mano nerimą? Tai štai — parašysiu apie savo gentainius klaipėdiškius — išeivius. Kas jie buvo ir kas jie dabar yra? Važiuosiu į Priekulę, kur turiu gerą tylų kambarėlį, pasiklausyti savo širdies, sukaupti savo mintis. Ten netoli Aukštujai, netoli artimi ir pažįstamieji, į kuriuos žiūrėdama, su kuriais kalbėdama, prisimenu viską iš mūsų gyvenimo, pamatau vėl viską konkrečiais vaizdais.

NAUJAS FILOSOFIJOS DAKTARAS

Raimundas Ošlapas, sūnus new - jorkiečių Antaninos ir adv. Alberto Ošlapų, rugpiūčio 17 d. sekmingai apgynė disertaciją /Uterine Response to Estrogen as Modified by the Diet, Corticoids, and Actinomycin D/ Endokrinologijos srityje ir gavo daktaro laipsnį Rutgers Universitete, New Brunswick, N.Y., USA.

Mokėsi Kauno Aušros berklasę baigė Eichtaette, Vokietijoje 1946 metais. Vėliau 3 metus studijavo mediciną Tuebingeno Universitete.

Atvykęs į JAV gavo 1953 metais bakalauro laipsnį Brooklyno kolegijoje biologinių mokslų srityje. Po to, dirbdamas Merck Institute, Rahway, N.Y., įsigijo magistro laipsnį.

Laimėjęs valstybinę stipendiją /NIH Preuoctoral Fellow-ship/, pradėjo daktarato studijas tame pat Universitete. Priklauso AAAS, Endocrine Society of the United Kingdom ir Sigma xi organizacijoms. Ankščiau aktyviau veikė su skautais vyčiais, Šviesos sambūriu ir buvo lietuvių studentų New Yorko skyriaus pirmininku bei centro valdybos nariu.

1954 metais vedė Reginą Legeckytę ir augina 4 vaikus. Nuo rugsėjo mėn. Dr. Raimundas Ošlapas persikėlė į North Chicago, Ill., kur Abbott labaratorijose eina Endokrinalogijos skyriaus vedėjo pareigas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Atkelta iš 4-to psl.

Dr. Kliorė yra vienas iš svarbiųjų to projekto darbuotojų.

Lietuvių mokslo darbų skyriuje aprašyti R. Viskantos, B. Miniataitės, D. Šato, V. Raziūno, R. V. Serausko, E. R. Gaškos, E. Sereikos ir K. Sekmako moksliniai darbai. Yra ir daugiau įdomios ir svarbios medžiagos.

Žurnalą redaguoja G. J. Lazauskas, 1708 N. 22-nd Ave., Melrose Park, Ill., 60160, USA.

● Ryšium su artėjančia M.K.Čiurlionio 90 m. gimimo sukaktimi, Kaune numatoma surengti paskaitų ciklą apie Čiurlionį, jo vardo muziejuje bus atliekti kompozitoriaus kūriniai Iš jubiliejinių leidinių ruošiamasi išleisti menotyros specialisto Vyt. Landsbergio knygą "Pavasario sonatą" su Čiurlionio paveikslų reprodukcijomis.

KULTŪROS ĮVYKIŲ KRONIKA

● Rugsėjo 11 d. sukakus latvių poeto Janio Rainio 100-sioms gimimo metinėms, apie poetą, jo kūrybą plačiau rašė latvių spauda. Lietuvoje J. Rainio K. Korsako atliktus eilėraščių vertimus paskelbė "Pergalės" žurnalas. Neseniai "Vagos" leidykla išleido naują J. Rainio pjesės "Aukso žirgas" vertimą/ji atliko E. Matuzevičius/.

● Lietuvos televizija, vad. respublikine, rugsėjo 9 d. pateikė tokią programą 5, 20 val. po piet-televizijos žinios, 5, 30 laida moksleiviams "Pionieriška vasara Uralo kalnuose", transliacija iš Permės, 6 val. - filmas vaikams "Dėdė Stiopas milicininkas", 6,30 val. - laida jaunimui "Marselietės šalyje", dr. J. Požėlos įspūdžiai iš Prancūzijos, 7 val. - dok. filmas "Didžiojo žygdarbio 20-tis".

"ATVERKITE DURIS"

Rugpiūčio mėn. Rumšiškėse vyko kūrybinio jaunimo stovykla. Dalyvavo ir visa eilė rašytojų, kompozitorių. Pagal "Komj. Tiesą" /rugpj. 14, nr. 158/, jaunimo stovykloje buvusios aistringos diskusijos apie jaunimo literatūrą ir jaunąjį herojų. Esą, literatai "be gailesčio skelbė mirties nuosprendžius viskam, kas kliudo jų kūrybai".

Apie muzikos padėtį Lietuvoje kalbėjo keturi kompozitoriai: P. Tamulionas, V. Laurušas, R. Žigaitis ir L. Povilaitis. Jie atstovavo 46 Kompozitorių s-gos narius. Muzikai nusiskundė, kad Lietuvoje vis dar neišspręsta masinės dainos problema. Kompozitorių s-goa partinės organizacijos sekr. R. Žigaitis iškėlė įdomų reiškinį: "simfoninių koncertų salės vis dar tebeliūdina tuščiais suolais". Esą, Lietuvoje neparuošti klausytojai, vaikai nemokomi suprasti muziką. Jaunasis komp. L. Povilaitis su būdingu jaunimui karštumu pareiškęs, kad "reikėtų plačiau atverti duris Vakarų muzikos naujovėms".

E.

KONKURSAS S. NĖRIES VERTIMAMS Į RUSŲ KALBĄ

Į rusų kalbą išvertus nemažą pluoštą Sal. Nėries eilėraščių, Lietuvoje dabar skelbiama, kad pribrendęs laikas išleisti "aukštesnės kokybės" poezijos rinkinį rusų kalba. Matyt, dėl ne visai tinkamų vertimų skelbiamas konkursas, kuris padėsiąs atrinkti vertėjus, geriausiai sugebančius S. Nėries poeziją perteikti rusų kalba.

● Vilniaus radijas rugsėjo 10 d. pateikė tokią programą: 451, 1 m banga 7, 30 val. klausytojams transliuotas I. Dunajevskio dainos, vėliau sekė klasikinės muzikos koncertas, E. Schvarzkopf ir L. Dačiano dainų koncertas, apsakymai apie Berlyną 1945 m., liaudies muzikos koncertas, J. Gaižausko ir V. Klovos kamerinės pjesės, po 12 val. ir vėliau: sovietinių kompozitorių operečių muzika, koncertavo Klaipėdos aklųjų kombinato saviveiklininkai.

B. VRUBLEVIČIUS.

3-se frontuose

Rusų—Italų—Vietnamo

8

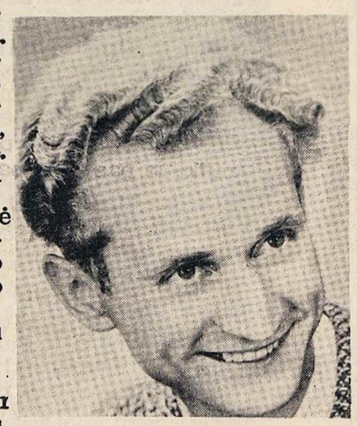

O kiek vargo ir juoko prošaras buvo. Kuris mokėjo plaukti, greit išplaukęs išlipo, bet blogiausia su tais, kurie bijojo "šlapio" vandens. Tad mudu su Hanz'u /vokiečiu, aukšto ūgio ir geras plaukikas/ sužvejojome juos.

Vos vargais negalais išlipę, surankiojome ginklus, nes kitą ką nepasisekė dumbliname vandenyje surasti. Palydėję batus, ėjome basi, nešdami sužeistąjį ir prigėrusį. O ir pusė ginkų liko dugne... Tamsoje buvo neįmanoma surasti. Prisiartinę prie nurodytos vietos, sugulę tylomis, lyg katės, šliaužėme artyn. Nors ir kaip tyliai stengėmės apsupti pastatą, bet mūsų lenkas neištvermadamas nuo skausmo, aikteléjo ir tuo sugadino mums puolimo planą. Viet-minhų slapukai-sargybiniai, išgirdę įtartiną balsą, tuoj sukėlė aliarmą ir pradėjo šaudyt į mūsų pusę. Na, ir prasidėjo šaudymo "serenada".

Buvome priversti veikti žaibo greitumu. Bėgti tamsumoj nebuvo lengva. Mes suspėjome juos apsupti. Leit. B. pasiuntė su granatomis vokietį Scheid'ą, kuris buvęs II-jo karo pancerfausto herojumi, kad prislinkęs mestų granatas į vidų. Jam šis žygis pavyko Ir staigumu mums PASISEKĖ PAIMTI PRIEŠO BŪSTINĘ.

Įėję vidun pamatėme pasibaisėtiną vaizdą. Keturi iš jų buvo nukauti-sudraskyti..., o japonas dar mūsų akyse suspėjo pats sau peiliu persipiauti vidurius, -"charakiri". Likusius 7-nius paėmėme gyvus. Taip 13-štabą sunaikinome. Radome nemažai visokiausių dokumentų ir ginklų, jų tarpe keli automatai sovietiniai ir čekoslovakų. O sargybiniai, atrodė, pašaudę išbėgiojo tamsumoj. Du radome sužeistus sunkiai, todėl juos pribaigėme...

Po kelių valandų žygio suvargę, basi, šlapi grįžom su belaisviais. Kitą dieną pradėjo juos tardyti. Deja, užkietėję fanatikai-nei žodžio neišgausi. Visokiais būdais mėgino... Tačiau - aziatai nebijo mirties / anot jų, budistų tikybos tiki į pomirtinį naująjį gyvenimą pasivertę į gyvulį ar paukštį. /...

Taip ištardę ir nieko neišgavę, tuojau nusivarėme ant upės kranto... Prieš egzekuciją vienas iš jų sušuko kinietiškai: -Tegyvuoja Ho-ši-min!

Daugiau bus.

BALTIC WOODWORK CO.
DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINETAI IR KITI ĮVAIRŪS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.
Autorizuotas kapitalas $ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėje.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCER
J. LAURINAITIS
ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.
ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DEŠRŲ GAMYBOJE.
VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.
1918 FRONTENAC ST. Montreal. LA 4-0209.

Tel. 525-8971
Tony's Photo Studio
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS - MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd
SAV. G. DESROCHERS
Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203.

ORLEANS AUTO BODY
Sav. J. Išganaitis.
Visų rūšių auto-mašinų taisymas ir dažymas.
Lietuviams taikomos nuolaidos ir greitas patarnavimas.
St. Jean ir Guillaume g-vių kampas,
Longueuil, P.Q.
Tel: OR 7-5616 arba OR 4-7038.

GEORGE LAVINSKAS
ALLSTATE INSURANCE
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-5309.

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

BELLAZZI - LAMY, INC.
DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popierius.

SIUNTINIAI LIETUVON
per
Kaufman's Woollens & Textiles
4115 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.
Iš čia pasiųsite siuntinius savo artimiesiems
garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS
geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.
Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių
Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.
PRIIMAME UŽSAKYMUS
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
Priimami užsakymai Made to Measure vyriškų kostiumų iš geriausių angliškų medžiagų. Kaina $50, kelnės $10.
SAVININKAS CH. KAUFMANAS
Lietuvos pilietis. Buvęs audinių fabriko Litex Kaune vedėjas. Laisvai kalba lietuviškai.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

ME 7-6727
DE LUXE CLEANERS
Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, Lachine.

Telefonas 768-6679
WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

Lietuviai veikia visur

Šveicarija.

Algimantas Gegeckas
Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

KAIP ŠVEICARIJOS LIETUVIAI MINĖJO 25 METŲ LIETUVOS OKUPAVIMO SUKAKTUVES

Minėjimas buvo vykdomas daugiausia per Šveicarijos radio ir spaudą. Per radio Dr. Gerutis birželio 15 dieną skaitė ilgą ir turiningą paskaitą apie liūdną trijų Baltijos valstybių likimą. Paskaitininkas nurodė, kaip Hitleriui su Stalinu susitarus tos trys valstybės buvo patekusios rusų įtakos sferon, kas praktiškai reiškia, kad vokiečiai suteikė rusams laisvas rankas okupuoti tas tris Baltijos valstybes. Rusai, tuo pasinaudodami, pirmiausia įvedė į tas valstybes stiprias kariuomenės dalis, o paskui suvaidino tų valstybių prisijungimą prie Sovietų Sąjungos. Pavergę tas valstybes, rusai stengiasi, kiek tik galijas fiziškai ir dvasiškai išprievartauti, tremdami tų valstybių piliečius į Sibirą "savanoriškai" gabendami jauimą į plėšinius, atgadendami į išvežtųjų vietas rusus, visur brukdami rusų kalbą, uždarydami bažnyčias ir neleisdami pakankamai paruošti kunigų prieauglio. Rusai tą minėjimą švenčia kaip "išlaisvinimą" iš kapitalizmo jungo, gi tuose kraštuose ir užsienyje gyvenantieji patriotai tas sukaktuves minės kaip liūdesio sukaktuves ir kaip nepalaužiamą tikėjimą visišku tų trijų valstybių nepriklausomybės atstatymu.

Panašia tema Dr. Gerutis parašė ilgą straipsnį apie trijų Baltijos valstybių okupavimą "Neuer Zurcher Zeitung" laikrašty. Kalbant apie tą laikraštį, reikia pasakyti, kad tai yra vienas iš didžiausių ne tik Šveicarijos, bet ir Europos laikraščių. Jis išeina tris kartus per dieną. Jo vedamuosius skaito ir vadovaujasi ne tik eiliniai skaitytojai, bet ir žymūs valstybių vyrai. To straipsnio įdėjimas yra žymus lietuviškos propagandos laimėjimas.

Kad liūdnų sukaktuvių minėjimas būtų plačiau išgarsintas ir plačioji visuomenė apie tai būtų geriau orientuota, Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba savo pinigais įsigijo knygų "Allein ganz allein", parašytų Dr. Šuduvio ir išsiuntinėjo jas Šveicarijos žymesnių laikraščių redaktoriams ir radio komentatoriams. Tų knygų išsiuntinėjimas davė labai džiuginančius rezultatus. Šie Šveicarijos laikraščiai įdėjo liūdnų sukaktuvių paminėjimą: "Basler Nachrichten", "Aargauer Tagblatt", "Zurcher Oberlaender", "Neuer Zurcher Zeitung", "Tages Anzeiger" "Soloturner Zeitung", "Berner Tagblatt", "Neuen Zurcher Nachrichten". Be minėtų laikraščių ir dar kituose laikraščiuose buvo paminėtos okupavimo sukaktuvės. Be to dar buvo apie sukaktuves straipsniai Anglijos "Economist" ir Ispanijos "Ya". Tuos straipsnius parašė naujas lietuvių draugas Dr. L. M. v. Taubinger. Tai yra vengras, pabėgėlis, dažnai girdimas per Šveicarijos radio. Gavęs Dr. Suduvio knygą, jis pažadėjo ir ateity padėti. Kitas mūsų draugas, žymus rašytojas v. Edzard Schaper. Šukaktuvių proga jis parašė straipsnį "Neuer Zurcher Zeitung" apie Baltijos kraštus ir jų dvasinį sąryšį su Europa. Jis dažnai yra girdimas per Šveicarijos radio.

Savo tarpe minėjimas bus Vasario 16 susirinkimo proga. Tada žada mus aplankyti ir J.E. Vyskupas Brazys. Ta proga žadama pakviesti latvius ir estus ir kiek galima daugiau žymesnių šveicarų. Tam reikalui numatoma atitinkama paskaita, kurią skaitys Prof. Eretas.

Gegas.

WELLAND, Ont.

VEIKLI KOLONIJA.

Nors Wellando apylinkė turi mažą lietuvių, bet savo veikimu neatsilieka nuo didžiųjų kolonijų. Ypač stipriai reiškiasi Medžiotojų ir Meškeriotojų klubas "Lituanica". Žiemos ir pavasario metu buvo ruošiamos medžioklės. Entuziastingesni medžiotojai nepasitenkina Wellando apylinkėmis ir pasiekia tolimas šiaurės sritis.

Vietoje buvo daroma taip vadinami "pryziniai" šaudymai tarp klubo narių, kurių metu medžiotojai laimėjo pryzus. Šiemet pirmąjį šaudymą pirmą prizą laimėjo Alf. Stanevičius /Hamilton/, antrą K. Stankevičius/Welland/ ir trečią P. Šidlauskas /Welland/. Be to mūsų klubas veda draugiškas Šidlauskas /Welland/, Antrąjį šaudymą pirmą prizą laimėjo p. Sinkus sen./Welland/, antrą K. Stankevičius/Welland/ ir trečią P. Šidlauskas/ Welland/. Be to mūsų klubas veda draugiškas rungtynes ir su kanadiečių klubu "Sport Club". Tarptautinėje medžioklėje daugiausia zuikių nušovė V. Pivoriūnas /Port Colbrone/ laimėjo pirmą prizą ir antrą P. Šidlauskas. Šiais metais buvo dvi tarpklubinės medžioklės, kurių metu, pirmą kartą "Sport Club" nušovė 1 zuikį, bet antrą kartą mūsų klubo medžiotojai nušovė 7 zuikius tuo būdu laimėjo pereinamąją taurę, kurią abu klubai bendromis lešomis įsigijo.

Šių metų birželio mėn. 5 d. buvo suruoštos tradicinės "Kartūnų Balius", kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Už gražiausias kattūno sukneles pirmą prizą laimėjo Joana Zubrickienė /St. Catharines/, antrą Stasė Zubrickienė /St. Catharines/ ir trečią Ona Grigatienė /Hamilton/.

Šiais metais buvo renkama ir Kartūnų baliaus karalaitė: gražiausia ir daugiausia besirūpinanti lietuviškais reikalais mergaitė. Išrinkta studentė Jūratė Balsaitė /Niagara Falls./.

Kaip ir kiekvienais metais buvo leidžiama loterijon meškeriojimo komplektas arba 75 dol., laimėjo Mrs. Railton. Bilietą pardavė K. Blužienė, laimėdama 10 dol.

Baliaus metu veikė turtinga loterija, daugiausia suaukota pačių klubo narių. Be to dar buvo gauta trys laimės staliukai iš pp. Radvilų /Port Colbrone/ ir pp. Sinkų /Welland/ ir pp. Jasulionių /Welland/. Brangų tualetinio stalo komplektą paaukojo pp. Vitauskai /Welland/. Aukotojams klubo valdyba širdingai dėkoja. Didelė padėka priklauso ir V. Babeckui, kuris svečius linksmino su savo garsiuoju orkestru.

Baliaus pasisekimas priklauso nuo pasišventusių klubo narių. Valdyba visiems prisidėjusiems savo darbu ir aukomis taria nuoširdų ačiū.

Vasaros metu klube veikimas kiek sustojo, bet rudeniop veikla žadama susistiprinti. Pirmas darbas - suruošti prizinį žuvavimą, kuris numatomas pradžioje spalio mėnesio.

Klubo Valdyba.

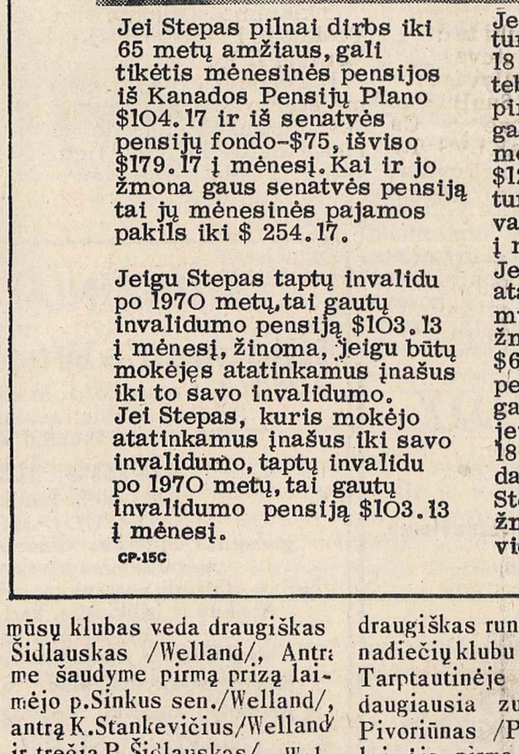

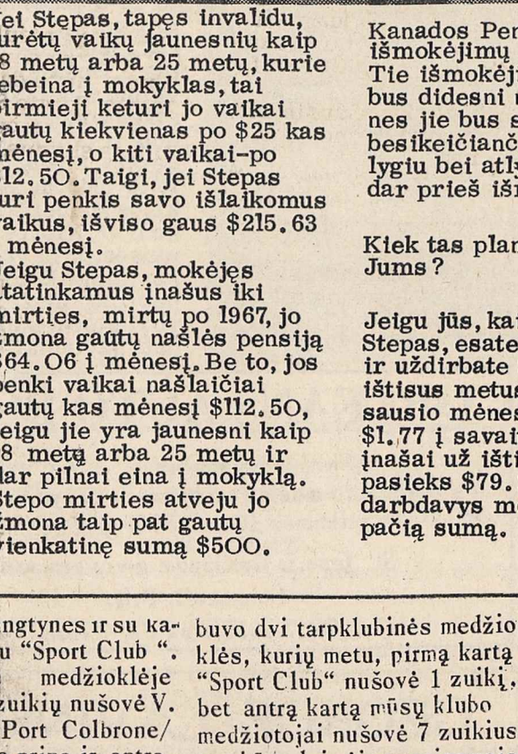

Wellando Medžiotojų ir Meškeriotojų klubo dalyviai. Kairėje klubo reikalų vedėjas P. Šidlauskas priima iš "Sports Club" pirmininko šiais metais laimėtą taurę. Dešinėje klubo pirmininkas E. Gudaitis su šių metų Kartuno baliaus karalaite J. Balsaite.

KAIMAS KRYŽKELĖJE Atkelta iš 4-to psl.

— Ką pasakysi, Motiejau? Atvažiuoja...— Rimšos balse lyg nuostaba, lyg smalsumas, perpintas neaiškiu lūkesčio jausmu.

— Ką bepasakysi, Lukai? — Pypkė suspragsėjo, išsiverte tirštas dūmų kamuolys.— Laikas pasakys, gyvenimas parodys.

— Grigas džiaugiasi. O Vilimas jam dar giminė iš motinos pusės prieina.

— Dabar tėvas tikrą sūnų parduotų. Toks metas, Lukai, toks.— Užsirijo dūmais, ilgai kosėjo, trindamas rankove ašarojančias akis.

— Kad prie Vilimo iš teisybės nebuvo gyvenimo.

— Vilimas sukalbamas žmogus.

— Kad ir sukalbamas, bet prošvaistės jokios, jokio spindulėlio, Motiejau... Jokio!

— Nebuvo. O kam jo reikia? Saulės mums užtenka, Lukai. Oro, oro reikia! O prie Martyno užteko oro. Kvėpavome...

— Ne visiems...

— Burnoji, Lukai, spiaudai į vandenį. Žiūrėk, kad nereikėtų jo pačiam išgerti.— Pasišiaušė ūsų uodegėlės, kilstelėjo net iki ausų, po kiškine sublizgėjo žalsvos akių sagutės.— Argi kurčias, jeigu ne aklas, kad nieko nežinai apie Toleikį? Paviešvilėje su visais ant peilių eina, pats rajkomas neturi per jį ramybės. Kirvis, ne žmogus.

— Manęs nenukirs. Aš jau negyvas...— Nurijo karstelėjusią seilę ir vėl nuklydo akimis į laukus. Ėjo žvilgsniu vis toliau nuo kaimo, nuo vienkiemio prie vienkiemio, ėjo pro griovius, apibarstytus krūmokšnių žagarais, pro apsnigtus burokų rūsius, išmėtytus šunkelių kaspinus, pro sustingusią, baltu ledu apkaustytą Akmenę ėjo... Ir žingsnis po žingsnio širdin liejosi vis stipresnis, vis labiau gaivinantis nusiraminimo jausmas. O prie tilto stabtelėjo žvilgsnis. Sustingo.— Mašina, antai, Motiejau, atvažiuoja...

Lapinas atsuko kaimui nugarą. Ištiesė kaklą link Viešvilės.

— Matyt, malkų į Sukmedį važiuoja.— Nusispiovė, kilstelėjo aukštyn krepšį.— Einam.

Bus daugiau.

The Canada Pension Plan

KĄ JIS DUOS?

Štai ką
Kanados Pensijos Planas
duos žmonėms, kaip Stepas Sawchuk,
45 metų amžiaus geležies fabriko darbininkui,
kuris uždirba $110 per savaitę /$5.720 į metus/.

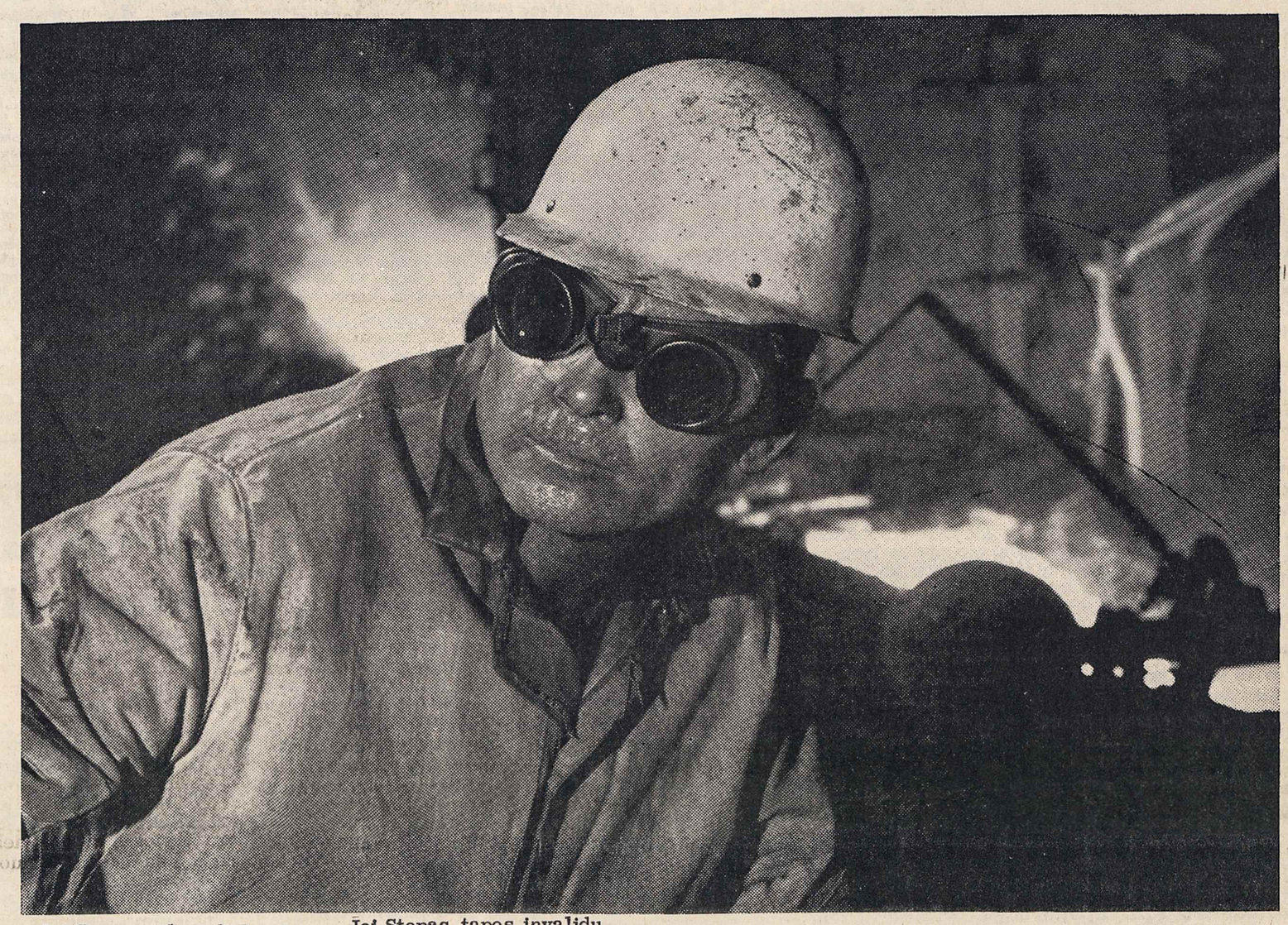

Jei Stepas pilnai dirbs iki 65 metų amžiaus, gali tikėtis mėnesinės pensijos iš Kanados Pensijų Plano $104.17 ir iš senatvės pensijų fondo–$75, išviso $179.17 į mėnesį. Kai ir jo žmona gaus senatvės pensiją tai jų mėnesinės pajamos pakils iki $ 254.17.

Jeigu Stepas taptų invalidu po 1970 metų, tai gautų invalidumo pensiją $103.13 į mėnesį, žinoma, jeigu būtų mokėjęs atatinkamus įnašus iki to savo invalidumo.
Jei Stepas, kuris mokėjo atatinkamus įnašus iki savo invalidumo, taptų invalidu po 1970 metų, tai gautų invalidumo pensiją $103.13 į mėnesį.

CP-15C

Jei Stepas, tapęs invalidu, turėtų vaikų jaunesnių kaip 18 metų arba 25 metų, kurie tebeina į mokyklas, tai pirmieji keturi jo vaikai gautų kiekvienas po $25 kas mėnesį, o kiti vaikai–po $12.50. Taigi, jei Stepas turi penkis savo išlaikomus vaikus, išviso gaus $215.63 į mėnesį.
Jeigu Stepas, mokėjęs atatinkamus įnašus iki mirties, mirtų po 1967, jo žmona gautų našlės pensiją $64.06 į mėnesį. Be to, jos penki vaikai našlaičiai gautų kas mėnesį $112.50, jeigu jie yra jaunesni kaip 18 metų arba 25 metų ir dar pilnai eina į mokyklą. Stepo mirties atveju jo žmona taip pat gautų vienkatinę sumą $500.

Kanados Pensijų Plano išmokėjimų vertė nemažės. Tie išmokėjimai greičiausia bus didesni nei čia nurodyti, nes jie bus suderinti su besikeičiančiu pragyvenimo lygiu bei atlyginimų dydžiu dar prieš išmokant.

Kiek tas planas kainuos Jums?

Jeigu jūs, kaip pavyzdžiui Stepas, esate darbininkas ir uždirbate $5.720 per ištisus metus, tai pradedant sausio mėnesiu, mokėsite $1.77 į savaitę iki jūsų įnašai už ištisus metus pasieks $79.20. Jūsų darbdavys mokės tokią pačią sumą.

Šis skelbimas yra vienas iš visos eilės paaiškinimų, kuris parodo, kaip Kanados Pensijų Planas gali būti pritaikomas paskiriems atvejams.

Duotas su Kanados Sveikatos ir Socialinės Gerovės Ministerio

The Honourable Judy LaMarsh.

KAPIT. R. V. PAUKŠTAITIS

Atkelta iš 3-io psl.

ryšio karininku tarp Anglų kariuomenės. Kaip visuose atvejuose, taip ir vedybų pradžioje - vestuvių vaišėse, Kapitonas užakcentavo save Kanados lietuviu ir gerbiąs lietuviškus papročius, net ir šių vaišių - kaip tokių, norėjęs, o jaunoji p. Karina net kreipimąsi į puotos dalyvius beipadėką labai vykusiai atliko lietuviškai.

A. G-tis.

Maloniai prašome patarti savo pažįstamiems užsiprenumeruoti "Nepriklausomą Lietuvą".

HAMILTON MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

TAUPYK IR SKOLINKIS
KOOPERATINIAME BANKELYJE
„TALKA"
Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Už šėrus mokama 4½% dividendo iš pelno, už depozitus 4% ir veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos:
Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

LĖŠŲ RINKLIAVA ŠALPAI

Skelbiama liet. visuomenės žiniai, kad Š. Fondo komitetas š. m. spalio mėnesį skiria metinei pinigų rinkliavai. Žinome, kad aukos reikalingos mūsų tautiečių paramai užjūrvie ir dalis vietos šalpai. Aukos ir pinigo vertė kas metai mažja, todėl liet. visuomenė prašoma nuoširdžios ir stipresnės aukos. Nemanome griaudenti širdžių apeliuodami į Jūsų jausmus, nes šalpos reikalu per eilę metų buvo daug kalbėta ir rašyta. Tai, kad šis klausimas visiems pakankamai žinomas ir suprantamas, juo labiau jis ryškės, jei prisiminsime netolimą praeitį, kai patys buvome šelpiami mums nežinomų ir svetimų rankų. Savuosius mūsų pačių pareiga šelpti. Aukos visur bus renkamos pr. metų tvarka.

Rūbų ir kitų gėrybių rinkliava, pagal jau paskelbtus pranešimus tęsis iki lapkričio 1 dienos. Visuomenė prašoma su tokiomis aukomis nelaukti paskutinių dienų ir tuo neapsunkinti mūsų darbo.

Š. Fondo Informacija.

Ar jie dar žaidžia? Anksčiau jie gerai varžėsi su Hamiltono kitų tautybių sportininkais. Iš kairės: V. Panavas, E. Kudaba, V. Pilkauskas, V. Laniauskas, K. Bulionis ir C. Mickūnas. Foto E. Gumbelevičiaus.

SUDBURY, ONTARIO

PAVYZDINGA ŠEIMA

1964/5 mokslo metai mūsų kolonijai davė pirmuosius akademikus. Universitetus baigė trys jaunuoliai, susidarydami tvirtą pagrindą tolimesniame gyvenime. Vieni, iš tų jaunuolių tėvų, daugiausiai pasiaukojusieji, savo vaikų mokslinimui, yra V. A. Jasiūnai. Pirmas džiugus įvykis, tikrai malonus tėvams, taip pat lietuviškajai visuomenei, nes jie paskutinę, dar tik sulaukusią 17 metų dukrą - Dalią išvežė į Toronto universitetą, kur pasiryžusi siekti sukštojo mokslo ir žengti savo sesutės Violetos pėdomis.

Prieš keletą metų Violeta Jasiūnaitė, kaip pavyzdingai baigusi 13 skyrių, gavo INCO stipendiją ir tėvams padedant įstojo į Toronto universitetą studijuoti modernias kalbas ir literatūrą. Vėliau kalbų studijas gilino Prancūzijoje-Strasburgo ir Ispanijoje-Madrido universitetuose.

Universitetą baigė su honours pasižymėjimu. O šiandien, jos sesutė Dalia gerai baigusi Sudbury High mokyklos 13 skyrių, pradėjo studijuoti Toronto universitete, taip pat moderniasias kalbas ir literatūrą.

Kol kas tai pirmoji šeima mūsų kolonijoje savo jaunimą paaukojusi aukštajam mokslui, siekiant geros ir užtikrintos gyvenimo ateities.

Malonu, kad V. A. Jasiūnai nors ir tėvynėje buvę atsakingų įstaigų tarnautojai, bet palikę viską, kas per eilę metų buvo sukurta šeimos geresnei ateičiai, kaip ir tūkstančiai mūsų tautiečių, komunizmo pavojui artinantis, apleido tėvynę. Naujajame krašte kūrėsi iš nieko, bet per darbą, tvarkingą ir racionalų taupymą, neatsisakydami tautinių pareigų, nuoširdžiai remdami spaudą ir visuomeninius reikalus sugebėjo gražiai ir pavyzdingai įsikurti ir pasiruošti ateičiai. J. Kr.

KĄ RAŠO KITI...

Žmogus iš "Krajaus" vaišnagės

Andai įsėdęs į traukinį apsidairiau ir žiūriu, kad iš mano kaimyno kišenės kyšo "Laisvė". Tai drąsiai jam sakau:

— Sveikas, tautieti! — jis, mieguistomis akimis į mane pažiūrėjęs, atsiliepė:

— Tai iš Krajaus važiuoji?

— Ne, — atsakau, — iš New Yorko.

— Ir aš įsėdau New Yorke, bet parvažiavau iš Krajaus, dainų šventėj buvau, — pasisakė.

— O, tai įdomu! Ką gero ten matei? — klausiu.

— Kaip čia tau atsakyti? Buvau Vilniuje, Kaune, Druskininkuose ir dar kur. Vis tose vietose, kur nesu seniau nei buvęs, nei jų matęs.

Akurat prieš šešiasdešimt metų, kaip Krajų apleidau, tais metais kaip didis žmonių sumišimas prasidėjo — maskolius vijo lauk. Ragino žmones patiems tvarkytis. Aš turėjau drukavotas popieras ant telegrafo stulpų lipdyti. Buvau dar pusberniu keturiolikos metų. O kaip maskoliai atsigavo, tai kas tame maište dalyvavo, pradėjo suiminėti. Tai tėvas sako, bėk ir tu kartu su kitais, ba stražninkai jau apie tave klausinėjo. Tai ir išbėgau Merikon. Liko mano jaunesnė sesuo, du broliai. Broliai žuvo Sibire, ba ten buvo išvežti, kai karas pasibaigė. Su seserim susirašinėjau, tėvai jau mirę, tai norėjau ją aplankyti. Neleido, tik pavažiojo po įvairias vietas. Kaip čia tau pasakyti? Na, atrodo, kad Krajus ir vėl maskolių valdomas. Ba, štai Vilniuje pašte tik maskoliškai šnekėjo. Kai pamatė, kad maskolių kalbos nemoku, merikonas, tai kitas urėdninkas lietuviškai porino. Seniau lietuviškai tokioje įstaigoje galėjai tik su sargu susikalbėti, o dabar jau kitaip. Bet policijoj tik maskoliai tarnauja, kaip ir mano gadynėj. Net dainų šventė buvo maskoliaus atidaryta. Ale jis taip buvo panašus į buvusį Alytaus ujiezdną našalninką, kaip iš akių luptas. Gal jo sūnus? Nesupaisysi!

— O kaip kaimas atrodo? — klausiu.

— Na šito aš negaliu pasakyti. Tik važiuojant pro langus mačiau trobesius ir kaip kur žmones laukuose dirbančius. Viskas, ką per langą mačiau, atrodė praščiau negu mano gyventu čėsu: tik stogai labiau prakiurę, gal žmonės kitaip apsirėdę. Žinai, iš tolo negi viską regėsi.

— O ką miestuose matei?

— Žmonių visur pilna, atrodė pusėtinai apsirėdę, daug maskoliškai girdėti kalbančių. Vieną girtą strapaliojant mačiau ir vis skeryčiojo ir murmėjo: dodloi, bolševik. Ką jis tais žodžiais norėjo pasakyti, nežinau. Kaune parodė neva jūrą, užtvanką ir Pažaisli. Seniai ten buvo katalikų vienuolynas. Paskui maskoliai atėmė ir dabar jį maskoliai valdo. Gal ir dabar ten vienuolyno esama, tik jau nepravoslavų maskolių, bet bolševikų. Matai, dabar visi maskoliai perėjo į bolševikų vierą Tokių pasitaiko ir lietuvių.

— Iš seno mano atmintyje užsiliko, kad maskoliai dideli melagiai. Tokie ir dabar. Ana, Druskininkuose buvo kokia tai šventė. Dideliam sunkvežimyj buvo prigrūsta prastai apsirėdžiusių žmonių, tai lyg būtų darbininkai ar vergai. O gale sunkvežimio stovėjo vyriškis su cilinderiu ant galvos, ožio barzdele, lazda rankoje ir tvarnojo anuos vergus. Matai, tokią parodė mums mūsų Meriką . . . Nei jau taip čia yra, nei taip buvo. Brolyti, mano, čia, Merikoj darbininkai jau turi didelę galią per unijas. Ir aš tokios unijos narys ir ne tik iš valdžios gaunu pensiją, bet primoka dar unija, o susirgusį ji net gydo. Gal prieš daug metų darbininkai ir buvo daužomi, bet tai policijos, o ne šiaip sau kokio nors buožės. Atvykusiam į savo buvusį Krajų svečiui buvo nesmagu žiūrėti iš mūsų kontrės tokio pasityčiojimo. Bet maskolius kaip buvo, taip ir pasiliko pamėgęs kitus niekinti, save girti.

— O kaip su nakvyne, maistu, — ar buvote gerai aprūpinti?

— Skūstis negalima. Maitino neblogai už mūsų pačių pinigus. Už kelionę, maistą ir nakvynes iš anksto reikėjo sumokėti. Mano aprokavimu, diena atsiėjo virš 50 dolerių. Tai retai dabar Krajaus darbininkas per mėnesį tiek uždirba. O jis turi visą mėnesį išsimaityti. Tai už tokius pinigus galėjom jie ir mes dar pabaliavoti.

Viešbučiuose oras sunkus, švaros trūksta. Maudytis ne visur buvo galima, neveikė vandens padavimas. /Naujienos/

Druskininkai, kur amerikonams rodė amerikonus...

ŠALFASS CENTRO VALDYBOS PRANEŠIMAS

Centro Valdyba, pasitarus su daugelio sporto darbuotojų, nutarė šaukti visuotinį sąjungos suvažiavimą - konferenciją. Pribrendo būtinas reikalas nuodugniai peržiūrėti sąjungos organizacinius reikalus, padaryti reikalingus pakeitimus peržiūrėti ir papildyti nauju projektus, be kurių tolimesnis darbas vargu ar būtų įmanomas.

Yra taip pat ištisa eilė ir techninių klausimų, kuriuos metiniuose suvažiavimuose nespėjame persvarstyti ir kurie taip pat yra reikalingi stambesnių reformų.

Todėl ir kviečiame visus sąjungos valdomuosius organus, klūbų vadovybes ar jų atstovus ir atskirus sporto darbuotojus atvykti suvažiaviman.

Jei dar mums rūpi lietuviškojo sporto reikalai, dalyvaukime visi ir nuoširdžiai apterkime visus sąjungos reikalus.

Suvažiavimas įvyks spalio 16-17 dienomis Clevelande, Čiurlionio Namuose / 1o9o8 Magnolia Drive /. Posėdžių pradžia šeštadienį spalio 16 d. 1 val. po pietų punktualiai.

DIENOTVARKĖ

1. Suvažiavimo-Konferencijos atidarymas.
2. ŠALFAS Sąjunga-lietuviškojo jaunimo organizacija ir jos ateitis, -ref.- J. Gustaitis.
   a/S. narių klausimas:
   1. Lietuviškumo problema
   2. Profesionalizmas
   3. Organizacinė narių drausmė, -ref. S. Krašauskas.
   b/Klubų santykiai su C. V-ba, apygardomis ir tarpklubiniai, - ref. S. Krašauskas.
3. Sąjungos žaidynių varžybų ir įvairių suvažiavimų moraliniai reikalai.
   a/Sportininkų laikysena žaidynių ir laisvalaikio metu. Jaunųjų globa.
   b/Vadovaujamų organų laikysena.
   c/Kova ir priemonės įvairiems nesusipratimams išvengti.
4. ŠALFAS Sąjunga ir Bendruomenė, -ref. V. Kleiza.
5. Spaudos ir informacijos reikalai mūsų sąjungoje, -ref. J. Gustainis.
6. Mūsų išvykos:
   a/Buvusios išvykos: Kelionių teigiami ir neigiami aspektai. Finansiniai reikalai ir atsiskaitymai.
   b/Naujai planuojamos išvykos, - ref. V. Grybauskas.
   1. Europa 1968?
   2. Australija 1967?
   3. Kiti kontinentai?
   4. Kitos sporto šakos.
   c/Išvykų fondo stovis ir jo praktiškas pritaikymas.
7. Sąjungos dabartinis kasos stovis, -ref. S. Ginčiauskas.
8. Pabaltiečių reikalai.
9. Sąjungos Taurių klausimas, -ref. S. Kekštas.
10. Sąjungos narių registracijos ir mokesčio projektas.
    projektą paruošė V. Birieta.
    Taškų sistemos projektas.
    projektą paruošė T. Paulius O.F.M. ir A. Malinauskas.
    Atskirų sporto šakų nuostatų aptarimai. Referuoja atskirų sporto šakų komitetų vadovai ir šakų specialistai.
    Sąjungos sekančio sezono žaidynių varžybinio kalendoriaus sudarymas.
11. Klausimai-sumanymai.
12. Suvažiavimo -Konferencijos uždarymas.

Centro Valdyba.

IŠEIVIJOS GYVENIMAS.

Kanados Lietuvių Dienos proga, įvyko keletas sportinių varžybų: futbolo rungtynėse Š. Amerikos lietuvių meisterio vardo išaiškinimui Čikagos Lituanica nugalėjo New-Yorko LAK 4:1 / 3:1/, šaudymo varžybose gautos šios pasekmės:

Šaudymo rezultatai:
a/22 kalibro šautuvas
Rungtynėse dalyvavo: Toronto Putvio Šaulių kuopa, KLVS "Ramovė", St. Catherines skyrius, KLVS "Ramovė" Hamiltono skyrius, Hamiltono Medž. Klubas "Giedraitis".

I-ma vieta / komanda/ Toronto šaulių Putvio kuopa 171o iš 24oo galimų. II-tra St. Catherines ramovėnai 1223 t.

Individualiai :

I-ma vieta gulom Vl. Rukšys, Toronto, 188 iš 2oo galimų.
II-tra v. gulom G. Artičkonis, Toronto, 176 t.
I-ma vieta klūpom G. Artičkonis 16o t./ 2oo galimų/,
II-tra vieta Vl. Rukšys 158 t.

I-ma vieta stačiom B. Savickas, Toronto, 148 t. iš 2oo galimų.
II-tra vieta stačiom Vl. Rukšys.
Daugiausiai taškų per tris padėtis surinko Vl. Rukšys /483 iš 6oo galimų/ ir B. Savickas 476 t.

Medžioklinis šautuvas.

I-ma vieta Hamiltono Medž. Klubas "Giedraitis" 439 taškai iš 5oo galimų.
II-tra v. Toronto Medž. Klubas "Tauras" 4o1 t.

Individualiai

I-ma vieta P. Šimkevičius, Hamilton, 93 t. iš 1oo galimų,
II-tra v. V. Sasnauskas, Hamilton, 91 t.,
III-čia vieta E. Kuchalskis, Toronto, 9o t.

V. Grybauskas buvo išvykęs į Prancūziją, kur jis buvo pagerbtas savo buv. komandos Mulhouse klubo krepšininkų.

Kanados moterų stalo teniso meisterio vardą laimėjo keturiolikametė Toronto Vyčio narė V. Nešukaitytė, baigmėje nugalėdama taip pat lietuvaitę E. Sabaliauskaitę.

PAVERGTOJI TĖVYNĖ

Vilniaus ir Varėnos veteranų futbolininkų susitikimas baigėsi sostinės pergale 8:2. Vilniečiams net keturis įvarčius pelnė V. Saunoris.

Vilniaus Žalgirio futbolininkai antrosios Sov. Sąjungos futbolo lygos pirmenybėse randasi ketvirtoje vietoje, latviai aštuntoje, o Talino Dinamo paskutinėje - šešioliktoje. Tuo tarpu B klasėje Klaipėdos Granitas yra šeštas.

Viniaus Sportas vėl davė išeivijos sportinių žinių santrauką. Nors po žinutėm seka tik "C. L. "inicialai, tačiau galima spėti, kas yra tiesioginis žinių tiekėjas iš dažnai reklamuojamo Cicero m.

Irklavimo rungtynėse Trakuose Lietuva nugalėjo Lenkiją 11:1o.

Europos jaunio krapšinio meisterio vardą iškovojo Sov. Sąjungos rinktinė, kurios sąstate buvo dvi lietuvaitės ir viena estė, o trenerio pareigas taip pat ėjo kaunietė G. Sviderskaitė. Lietuvaitė Vinčaitė ėjo Sov Sąjungos komandos kapitonės pareigas, o po pirmenybių, sudarius Europos jaunių rinktinę, į ją pateko Vinčaitė ir estė Kiobi. Beto, L. Vinčaitė buvo pripažinta geriausia vidurio puolėja.

Japonų stalo tenisininkai viešėjo Vilniuje. Draugiško se rungtynėse mūsų vyrai įveikė stiprią "Sochijos" vyrų komandą 9:o, o moterys taip pat laimėjo 5:4.

SKYRIU VEDA SKTN. L. EIMANTAS
1496 Mardell Place, London, Ont., Canada

JAV LIETUVIAI SKAUTAI ATLANTO RAJONE TURĖS NUOSAVĄ STOVYKLĄ

Visi gerai žinome, kad lietuvybei išlaikyti labai daug padeda skautų organizacija, ypatingai per skautų stovyklavimą. Čia girdima lietuvių kalba, lietuviška daina, matomi savi papročiai, ugdoma lietuviška kūryba; per laužus-per jų programas prisimenama Lietuva ir senovė su jos didvyriais ir kita; paskaitėlėse nušviečiama Nepriklausoma Lietuva su jos gaivališku ekonomijos kultūros išaugimu ir grynos lietuvių kalbos sukles tėjimu.

Skautai beveik kas vasarą stovyklauja, čia vienur čia kitur išsinuomodami stovyklai vietą. Tačiau toks nuolatinis stovyklai vietos nuomavimas sudaro daug išlaidų ir darbo, kuris išvykstant sunaikinamas.

Po ilgų svarstymų rajonas nusprendė nuosavą stovyklavietę įsigyti.

Paaiškėjo, kad tokiai stovyklavietei tinkamų vietų yra. Ji kaštuos apie 3o. ooo dol. Yra žmonių, kurie suprasdami savos stovyklavietės būtinumą ir didžią reikšmę, yra pasižadėję ir stambesnes aukas stovyklavietei pirkti. Skautų eilėse yra išaugusių ir savų inžinierių-architektų, kurie žada savo talką stovyklavietei įrengti.

Stovyklavietei pirkti, aukoms rinkti ir kitiems darbams ir reikalams vykdyti yra sudaryti komitetai.

Vykdomąjį Komitetą sudaro: inž. Jonas Butkus-pirm. Liutaveras Siemaška ižd., inž. V. Liobys-sekr. ps. G. Noakaitė ir ps. V. Kidolis - nariai.

Nuostatuose pažymėta, kad stovyklavietė turėtų būti ne toliau, kaip 25o mylių nuo kiekvienos vietovės, kad būtų maudymosi sąlygos, plotas nemažesnis, kaip 1oo akrų ir apaugęs mišku. Stovyklavietė, pagal nuostatus, turi būti įsigyta iki 1966 metų sausio 1 d. Todėl vajus stovyklavietei pirkti tiek centre, tiek vietovėse vyksta intensyviai.

Tiek centro, tiek vietovių komitetai prašo visus šį Skautų S-gos Atlanto Rajono didį darbą paremti savo auka. Lietuvių jaunuomenė bus už tai dėkinga.

J. Bernotas.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

Reportažas iš Port Arthur - - Fort William.

Gėlėse skęstantį Hillcrest parką tenka skaityti gražiausia Port Arthur vieta. Parkas su savo skęstančiais sodais /Sunken Gardens/ stovi aukščiausioje vietoje ir yra dedikuotas pereitame kare žuvusiems kariams; Iš čia kaip ant delno natomas visas Port Arthur ir dalis Port William miestų. Tolėliau Lake Superior pakrantėje išsidėstę didžiuliai, naujai įrengti, jūrų laivus priimantieji uostai, grūdų elevatoriai, popieriaus fabrikai, o už jų tęsiasi bekraščiai ežero vandenys. Iš čia matoma naujoji, moderniai pastatyta, Fort - William, St. Patrick katedra ir dalis sanatorijos pastatų, kur dirba dr. Jucevičiūtė E. Toji pati daktarė, kuri sielojasi lietuviškais reikalais ir kartkartėmis parašo apie negausios kolonijos rūpesčius. Ankščiau tą vietą plačiau aprašinėjęs Valerijus Sibulis persikėlė į Toronto. Tokiu atveju tik daktarės Emilijos dėka žinome kas dedasi toje abu miestus bendrai paėmus už Kauną didesnėje vietovėje.

Nors daktarė tarnyboje, bet maloniai pasitinka pakeleivius. Ji vaišina atostogaujančius bastūnus ir viečia ilgiau pasilikti, iš arčiau pamatyti tą dvilypį miestą. Datarė domisi, kaip gyvena dabesniųjų kolonijų tautiečiai ir rodo dėkingumą, kad keliauja pro šią vietą, vienas-kitas nepamiršta ir jos aplankyti. Daktarė pasakoja, kaip pradžioje buvę nuobodoka ir ji norėjusi kitur persikelti, bet turėdama geras sąlygas, vėliau apsipratusi ir taip pasilikusi. Ji ligoninėje nemažai dirba, o jos kabinetas tiesiog užverstas mokslinėm knygom.

Nors rugpiūčio pabaiga, bet šia jau gan vėsu. Apsilankius pas jaukiame, naujos statybos name įsikūrusius pp. Dirses, teko nustebti, kad jie savo gražiame darže rengiasi pamidorus apdengti nuo galimos naktį šalnos. Besikalbant su vaišingaisiais šeimininkais apie negausią kolonią ir neblogus uždarbius popieriaus fabrike, teko susipažinti Leoną Galvosą. Leonas kątik iš miškų grįžęs ir čia laikinai apsistojęs. Jis pasakoja apie miškų darbus ir kaip ten viskas sekasi. Ankščiau jis keliavęs, buvęs dideliuose miestuose, bet jam niekur nepatikę, todėl grįžęs į miškus. Dabar išsitarnavęs pensija, kiek pailsėjęs, tikisi užsukti į viena, kitą gausesnę koloniją ir pamatyti, kaip tautiečiai gyvena kitose vietovėse. S. Pranskūnas.

Įprastai auksoji rudens nendrė

MONTREAL

Šv. Kazimiero Parapija Spalio 2 dieną ruošia

GRYBŲ VAKARIENĘ

Šokiams gros puikus orkestras. Bus gera vakarienė ir veiks loterija. Vakarienė įvyks Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Pradžia 7:30 v. vakaro. Įžanga $ 2.50. Visus maloniai kviečia atsilankyti Parapijos Komitetas.

EKSKURSIJĄ Į JAUNIMO KONGRESĄ

organizuoja KLB Montrealio Seimelio Prezidiumas Ekskursija numatoma autobusais. Prezidiumas kviečia montrealiečius ekskursioje dalyvauti kuo skaitlingiau. Kas norės vykti ekskursijoje, prašomi pranešti Pirmininkui K. Andruškevičiui telefonu: 681-6406, kur galima bus gauti ir daugiau informacijų.

VYTAUTAS TRUST V-BA

praneša Trust ir Klubo nariams, kad spalio 3 d. 2 v. po pietų/sekmadienį/ naujose Klubo patalpose atidarymo proga bus Trust valdybos pranešimas. Visi nariai prašomi atsinešti čekių knygeles, nes valdybos nariai priiminės Statybos Fondui paskolos įnašus.

Vytautas Trust Valdyba.

JAU LAIKAS UŽSAKYTI dovanų siuntinius Kalėdoms savo artimiesiems Lietuvoje. Siunčiu VISŲ RŪŠIŲ SIUNTINIUS. Didelis pasirinkimas geriausios rūšies maisto siuntinių iš Danijos, iki 40 sv Visi siuntiniai pilnai apdrausti.

Janina Adomonienė,
Tel: RI 4-6940.

LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENĄ

Montrealyje ruošia šauliai savanoriai-kūrėjai ir ramovėnai lapkričio 20 dieną Aušros Vartų salėje.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

- Parapijos choras ir vaikučių choras pradeda giedoti spalio 3 d. Į abu chochorus kviečiami choristai.
- Parapijiečių kalėdinis lankymas pradedamas pirmą ssavaitę po spalio pirmojo sekmadienio. Prašoma pranešti klebonijai, jei kas pakeitė adresus.
- Pakrikštyta: P. ir M. Ražanų duktė Irenos Onos vardais ir L. ir J. Balaišių duktė Astos Paulinos ir Marijos vardais.
- Lapkr. 6 d. AV salėje šeštadieninės mokyklos ruošia parengimą, mokyklų naudai.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

- Pirmojo penktadienio proga išpažintys ketvirtadienio vakarę 7 val. Mišios penktadienio rytą 7.15, ir 7.45 ir 8 v. vak.
- Grybų vakarienė šeštad. spalio 2 d. Parapijietės prašomos jai paaukoti grybų, saldumynų ir loterijai fantų.
- Parap. lankymas: spalio 4 d. Ville d'Anjou, Teller ir de Teck, sp. 5-de Mateau Joseph Nolen, Blv. Bernard ir Pierre de Treault, spč 7-Baldwin, Beauclerk ir Aleksis Content.

JONAS ŠULMISTRAS, vienas iš trijų Montrealyje gyvenančių brolių, LaSallėje, Bishop gatvėje nusipirko modernius namus ir atsikėlė iš Crawford parko, kur ilgokai gyveno, gyventi į LaSallę. Reikalų sutvarkyti p. Šulmistras buvo užsukęs į NL redakciją.

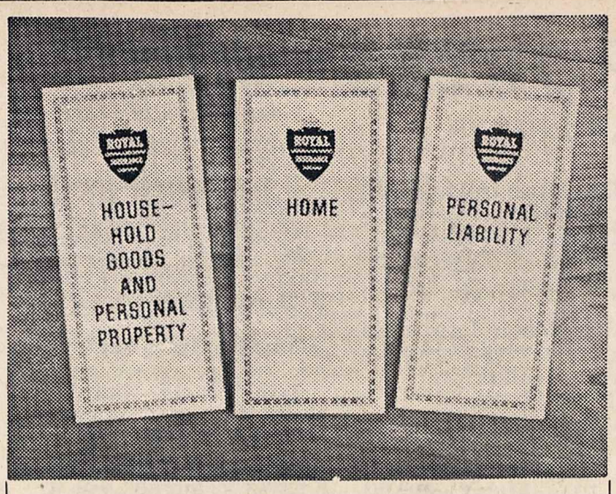

Dabar galite tureti 3 apdraudas kartu-ir sutaupysite

Moderni, patogi jungtinė apdrauda ROYAL/LONDON & LANCASHIRE Bendrovių grupėje kainuoja 10% pigiau.

Ta pati apdrauda apima: namą, laivą, brangenybes, kailius-ir daugiau sutaupoma.

Bet kuris laikas tinka peržiūrėjimui Jūsų apdraudos. Tad kodėl nepasitarti su mumis DABAR arba prieš išsibaigiant apdraudai.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL: 722-2472

3907 Rosemont Blvd., Montreal, Que.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
TIKSLUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ŠEŠTADIENINĖS LIETUVIŲ MOKYKLOS

mokslo metus pradeda šį šeštadienį, spalio 2 dieną 8:45 val. ryto pernykštėse patalpose:
Verduno-5525 Angers St.
Rosemonto-3125 Dandurand St.

Ten pat vyks ir naujų mokinių registracija. Į parengiamą skyrių priimami mokiniai 5-rių metų. Visi, kas nelankė šeštadieninių mokyklų, prašomi ateiti į mokyklas. Jie bus priimami į atatinkamą skyrių pagal jų amžių ir sugebėjimus.

Visi mokiniai, atieidami į mokyklas, atsineša reikalingas mokslines priemones. Tėvai prašomi iš anksto vaikams tas priemones parūpinti.

Sekmadienį, spalio 3 dieną 10 val. bus mokinių pamaldos. Visi mokiniai susirenka 9:30 val. ryto į savo parapijų sales, iš kur rikiuotėje eis į bažnyčią. Tad iki pasimatymo šeštadieninėse mokyklose. Mokyklų Vedėjos.

- Kredito Unijos diena ir balius-šokiai spalio 15 d.

"LITAS" VISĄ SPALIO MĖNESĮ

priiminės čekius, išrašytus lapkričio mėn. 1 dienos data. Tuo būdu visi tie, kurie nori savo santaupas perkelti iš kitų bankų į "Litą" nenustos nė vienos dienos palūkanų.

"Litas" vienintelis Montrealyje už ein. sąskaitas moka 4% palūkanų, jas skaičiuoja mėnesiškai, duoda nemokamą gyvybės draudimą ir gražina nariams jų išrašytus čekius. Pastoviai pinigus laikantiems patartina savo santaupas dėti į indėlių /šėrų/ sąskaitas, už kurias "Litas" moka 4 1/2% ir taip pat duoda nemokamą gyvybės draudimą.

"Litas" jau turi $1,482,000 kapitalą ir 1088 narius, iš kurių 25% yra žemiau 21 metų amžiaus.

Pr.R.

"LITAS" PASKYRĖ

$25.00 paramos Komitetui Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti, ryšium su lapkričio 13 d. organizuojama

AUGUSTINAS KUOLAS, KLB Toronto apylinkės pirmininkas paskutiniu laiku turi daug rūpesčių, nes jam tenka rūpintis dviem dideliais suvažiavimais: Pirmuoju Kanados Lietuvių jaunimo Kongreso ir KLB Krašto Tarybos suvažiavimu, kuris vyksta tuo pačiu laiku.-

LIETUVOJE BESILANKĘ TURISTAI

pasakoja apie Lietuvą įvairiai. Vieni jų atviriau pasisako, kiti pabrėždami, biją, kad nepakenktų likusiems Lietuvoje. Bendra visų tačiau išvada, kad gero gyvenimo ten nėra. Ypač Lietuvos žmonės pasigenda laisvės, skundžiasi okupacijos priespauda. Jeigu Lietuvoje būtų pakenčiamas gyvenimas, tai iš vienos ekskursantės ne būtume išgirdę tokio pasisakymo: Esu patenkinta, kad savo akimis pan ačiau kas dabar Lietuvoje deda si. Bet grįžusi atgal į Kanadą ir pasiekusi savo namus, pabučiavau durų rankeną ir supratau, kokia aš laiminga, kad esu čia, nors ir svetimoje, bet brangioje Kanadoje...

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

namų statyba sėkmingai eina pirmyn. Namų statybos tikslams organizuojama didelė loterija, kurios pirmas išlošimas bus dių džiausis- $ 3,000, antras- $ 1,000, trečias $ 500 ir dar penki išlošimai po $ 100. Tų laimingųjų bilietų išplatintojai gaus 300, 100 ir 50 dolerių laimokį. Platintojai bilietų taip pat gauna premijas-po 2 dol. už išplatintą knygelę.

- Parap. suaugusiųjų choras pradėjo repeticijas ir laukia naujų choristų abiejų lyčių.
- Vaikučių choras taip pat pradėjo repeticijas ir pasiruošimą koncertui.

MIRĖ JONAS VIZGIRDA

sulaukęs 75 m. amžiaus, kilęs iš Vilkeliškių km., Šakių ap., buv. pažangus ūkininkas, užauginęs didelę šeimą: 6 sūnus ir 4 dukteris, iš kurių trys yra žuvę kovodami už Lietuvos laisvę partizanų eilėse.

Velionis su žmona Marija, sūnumis Jonu, Juozu, Justinu ir dukterim Albina-Styriene ir Zose Rickiene atvyko į šį kraštą. Lietuvoje dar yra gyvas jo tėvo brolis kanaunin kas Jo Vizgirda, kuriuo, kaip dėde, velionis rūpindavosi ir šelpdavo siuntiniais, nes kanauninkas jau per 90 metų.

Velionis laidojamas Toronto lietuvių kapinėse, nes tokia buvo jo valia.

Velionis buvo Lietuvos patriotas ir ilgėjosi tėvynės, bet nesulaukė grįžimo...

TORONTO

TAUPYK IR SKOLINKIS
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
„PARAMA"
Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI
1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama" moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama" ima 7% vieton 7½%.
Už paskolas ir — morgičius — 6½%.
Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.
Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $ 2,000.00.
„Paramos" nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.
Kasos valandos:
dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;
šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,
o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.
tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors, Notary Public.
35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ofice WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A.E.McKEGUE, Q.C.
Barrister and Solicter
Advokatas ir Notaras
Telefonai: EM.4-1394
ir
EM.4-1395.
1008 Northern Ont.Bldg.
330 Bay Street.

TORONTO LIETUVIU NAMAI

spalio mėn. 2 dieną, šį šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose, 1129 Dundas Street West, ruošia

RUDENS BALIU

Balius žada būti įdomus ir linksmas. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

Pradžia 7 val. vakaro.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS,

poetas, "Lietuvių Dienų" redaktorius, neseniai lankėsi Toronte, atvykęs iš Los Angeles.

TORONTOS PRIEŠ DIDELIUS IR SVARBIUS ĮVYKIUS

atsidėjęs ruošiasi. Labai svarbu, kad Jaunimo Kongresui ruošiasi pats jaunimas. Tai kelia vyrsnių jų viltis ir džiaugsmą.

- A. Skrebūnas prieš mėnesį lankėsi Lietuvoje, o dabar gauta žinia, kad mirė jo tėvas.
- Prisikėlimo par. biblioteka jau veikia normaliu būdu. Savininkai prašo laikytis tvarkos.

WASAGOS STOVYKLAVIETĖS

pagerinimui ir praplėtimui organizuojama talka. Nusistatyta pastatyti dar 4 namukus ir pagerinti salę.

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Bendrdarbis V.S. Mastis, L.L.D.
Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas mortgičiai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.
408 RONCESVALLES AV. TORONTO.
Margio vaistinės II aukšt.
Įst. tel. LE 7-1708;
Namų: CR. 9-6166.

PASISEKIMAS ATOSTOGOSE

Pp. Stepaičiai, atostogaudami šiaurėje, kur yra labai žuvingų ežerų, turėjo žuklavimo laimės. P.A. Stepaitienė pagavo didžiulę, 17 svarų, 41 su puse inčiaus ilgio lydeką, už ką ką Monsono įmonė jai suteikė Master Engler Badge. Anksčiau panaši sėkmė lydėjo ir p.H. Stepaičio žvejojimą, už ką ir jam Molsonas suteikė premiją.

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2–4; 7–9 p. m
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681.

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. IRWIN COPNICK
Dantų Gydytojas
6966 Decarie Blvd.
Suite 7
Montreal, Que. Tel. 489-3191

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSEPH R. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

NOTARAS
J. BERNOTAS
B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2001
Tel.: UN 6-4364

Ultra Modern Construction

SAV. VLADAS IVANAUSKAS

- Statyba vyksta LaSallėje prie Dollard ir Newman Blvd.
- Statomi modernūs dupleksai, dydis 28x40 pėdų, 5 1/2 kambarių.
- Pilnas centralinis apšildymas.
- Kaina: $21,750, įmokėjimas visaip prieinamas.
- Namai tinkami ir investavimui.

TELEFONAI: 366-6855 ir 767-7596.

ALLIANCE
REALTIES INC.
Montreal Real Estate Board Nariai.
D. Baltrukonis .. RE 7-0844
P. Rudinskas .. HU 1-2957
J. Skučas ..... RA 2-6152
Sklypai, rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgyčių parūpinimas.

ANTANAS GRAŽYS
Tolhurst Oil Ltd. Texaco atstovas. Aliejus ir įrenginiai apšildymui. Nemokamas krosnių valymas ir sutvarkymas. Tel.: 739-9328.

J. Gražys
KAILIŲ SIUVĖJAS.
SIUVU, PARDUODU.
Taisau ir Remodeliuoju.
Vasaros laike saugojimas. (storidžiai).
6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

NORIU PIRKTI
nedidelį alyvinį pečių.
Prašau siūlyti telefonu 366-5693.

Ar žinoma, kad
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuojautos laiškus, padėkos korteles, visokius "statmentus", vokus su adresais, laikraščius, žurnalus ir knygas.
Darbą atlieka pigiau, negu kitos spaustuvės.
Kviečiame įsitikinti.
Spausdinius galime priimti paštu ir paštu prisiųsti
Adresas: 7722 George St. LaSalle, P.O. Canada.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA
Investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen salos (1967 m. pas. parodos vieta).
Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.
Adresas: 5974 Turenne, Montreal 5, Que.

LAIKRODININKAS
ANTANAS ŽUKAS
1855 WELLINGTON ST.
Tel. WE 2-0644.
TAISAU IR PARDUODU ŽEMOMIS KAINOMIS LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

I. G. ELECTRIC R'd.
Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

PARDAVIMAS - PIRKIMAS

rezidenciniai namai, apartmentai, investacijos, morgičių parūpinimas.

ANDRÉ VEZINA IMMEUBLES REALTIES
Brokers
6571 - 10th Ave., Rosemount
Montreal 36, P.Q.
725-9788.

Sav. Andrius Zizienas.
Montreal Real Estate Board Nariai

KEATING FORD
Sales Limited
4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE
GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS
Used cars
1 year guarantee
Kreipkitės į
LEO GURECKAS
SALES MANAGER'S ASSISTANT
Keating Ford Sales Ltd.
Jūsų lietuvis atstovas
769-8831

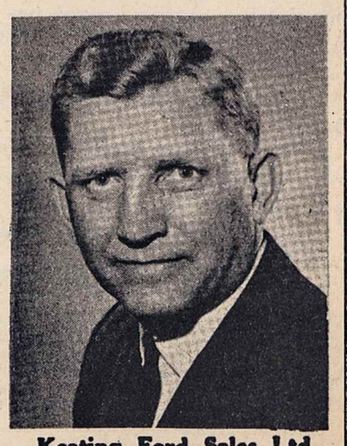

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6-2548

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS ŠEŠTADIENĮ PER CFMB STOTĮ,
BANGA 1410, 5.30 VAL. VAKARO,
Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

"LITAS" Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 29, Que., tel. 768-5827

4.5% už indėlius
4.0% už ein. s-tas
Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000.
7.6% už asmen. paskolas
6.5% už nekiln. turto pask.
Visos paskolos atviros.
Pigus paskolų draudimas iki $10,000.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis-nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandų. 3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472: diena-penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais-pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.